

Jaarverslag 2014

SAMEN VOOR ZUNDERT

Voorwoord

De maatschappij in beweging!

De ontwikkelingen staan niet op zichzelf. De financiële crisis laat onze doelgroepen niet onberoerd. Dalende inkomsten, stijgende kosten voor levensonderhoud en zorg en een terugtrekkende overheid leiden ertoe dat een steeds groter beroep wordt gedaan op welzijnswerk. Onze organisatie moet dan ook inspelen op een toenemende vraag naar hulp, die bestaat uit het geven van informatie en advies, het faciliteren van ondersteuning en sociale betrokkenheid en uit praktische dienstverlening.

De verschillende decentralisaties, de bezuinigingen op rijksbeleid, die doorsijpelen in de wijze waarop de gemeenten naar organisaties zoals de onze kijken en de maatschappelijke ontwikkelingen hebben veel gevraagd; ook van onze organisatie. Als welzijnsorganisatie staan we volop in de belangstelling. Waar veel gevraagd wordt van de burgers in het kader van zelfsturing, zelfredzaamheid en samenredzaamheid, van meer taken eerder en anders neerleggen bij vrijwilligers en mantelzorgers en van preventie, daar wordt het welzijnswerk naar voren geschoven.

Daarbij heeft ook SWZ te maken met bezuinigingsmaatregelen van subsidiegevers, waardoor een druk op onze begroting voor de komende jaren ontstaat. In samenspraak met de gemeente Zundert zullen wij ons beleid zo goed mogelijk afstemmen op de uitdagingen waarmee wij ons geconfronteerd zien. Na de bezuinigingen vanaf 2012 is het vet van onze organisatie.

Gezien het feit dat de “winkel” gewoon open blijft, vraagt het bovenstaande veel van onze professionals. Soms zo veel dat we ook keuzes moeten maken.

Desondanks zijn wij in staat gebleken om intensief met alle (beleids)ontwikkelingen in onze maatschappij aan de slag te gaan en met (netwerk)partners mee te denken. Een visie die nog meer dan voorheen inzet op de eigen kracht van de burger en zijn/haar sociale omgeving. Dat vraagt ook echt een ander besturingsmodel en anders handelen als organisatie en welzijnsmedewerker.

Voor u ligt het jaarverslag 2014 van de SWZ. Ik ben trots op de medewerkers en de ruim 150 vrijwilligers, die zich zijn blijven inzetten door er te zijn, te ontmoeten en ontwikkelen. Heel veel van onze activiteiten hebben we samen met anderen uitgevoerd. Burgers, middenstand, donateurs en niet te vergeten collega-instellingen.

Dat heeft er toe geleid dat wij eind 2014 hebben besloten dat wij deze gezamenlijke activiteiten voortaan onder de naam **“SAMEN VOOR ZUNDEERT”** zullen uitvoeren. Het symboliseert precies wat het betekent.

De resultaten van “onze” activiteiten zijn er dan ook naar.

Leshly Konings
directeur SWZ

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Bestuur & Organisatie	10
	2.1 Bestuur.....	10
	2.2 Personeel	10
	2.3 Stagiaires.....	10
3.	Samenwerking	12
	3.1 Algemeen	12
	3.2 Samenwerking resultaten	12
4.	Vrijwilligers (algemeen)	14
	4.1 Algemeen	14
	4.2 Cliënten die vrijwilligerswerk doen	15
	4.3 Eigen vrijwilligers	16
	4.4 Vrijwilligers Informatie Punt.....	18
	4.5 Cijfers	18
5.	De uitvoering	19
	5.1 De veranderingen van de transitie	19
	5.2 De lokale opdracht.....	21
	5.3 Huisbezoeken	22
	5.4 Diensten.....	23
6.	Thuisondersteuning kwetsbare doelgroepen	24
	6.1 Mantelzorgondersteuning	25
	6.1.1 Respijtzorg door Buddy of Maatjes trajecten.....	27
	6.1.2 Advies en informatie	28
	6.1.3 Dag van de mantelzorg	28
	6.1.4 Cijfers.....	28
	6.1.5 Aanbeveling.....	28
	6.2 Buddy / Maatje	29
	6.2.1 Cijfers.....	30
	6.3 Thuishulp.....	30
	6.4 Netwerkcoach.....	31
	6.5 Administratieve ondersteuning	32
	6.5.1 Computerondersteuning	34
	6.5.2 Klus en tuindiensten	34
	6.5.3 Cijfers.....	34
7.	Vroegsignalering/preventie: Participatie en zelfredzaamheid	35
	7.1 Huiskamers	35
	7.1.1 Huiskamers sfeerverslagen	37
	7.1.2 Cijfers.....	39
	7.2 Wandelclub o.a. als respijtzorg	40

7.2.1	Cijfers.....	40
7.3	Computercursus senioren "het PC –café'	41
7.3.1	Cijfers.....	41
7.4	MBVO	42
7.4.1	Cijfers.....	42
8.	Overig vrijwilligerswerk.....	43
8.1	Chauffeurs	43
8.1.1	Cijfers.....	43
8.2	Ontmoetingsspunt.....	43
8.3	Loket Elz.....	43
8.3.1.1	Loket Elz	43
8.4	Alzheimercafe.....	43
9.	Ondersteuning burgerinitiatief	44
10.	Samen voor Zundert.....	45
11.	Vluchtelingenwerk.....	46
11.1	Cijfers.....	47
12.	Stage.....	48
12.1	Cijfers.....	48
13.	Zorg en diensten netwerken.....	49
14.	Boodschappen Plus Bus (BPB).....	50
14.1	Cijfers.....	51
15.	Overlegvormen en overige samenwerking	52
15.1	Overleg.....	52
15.2	Samenwerkingen.....	52
16.	Sponsors	53
17.	De toekomst.....	55

I. Inleiding

Inhoudelijk lag de focus nog meer op het komen tot 'Welzijn nieuwe stijl'.

Hoe zorgen we ervoor dat de burger meer zelfregie voert?. En hoe zorgen we voor een omslag bij de burgers van het gevoel recht te hebben op iets naar wat kan ik zelf en hoe bereik ik dat?

Hoe betrekken we vrijwilligers en mensen met een uitkering zoveel mogelijk bij het werk? Hoe kunnen we inwoners van Zundert het beste ondersteunen bij initiatieven, zonder het over te nemen? Daarnaast hebben we onze positie als spil tussen de gemeente en zorg en welzijn steeds meer vorm en inhoud gegeven.

Missie en visie

SWZ wil bijdragen aan een maatschappij waarin ieder mens kan (blijven) meedoen op de manier die hem of haar het beste past. We doen dat door de kracht van mensen en groepen mensen te ondersteunen. We werken hieraan, samen met de gemeente, zorgaanbieders en bedrijven, maar vooral samen met alle inwoners van Zundert.

Drie transitie spelen een belangrijke rol: a) de overgang van extramuraal begeleiding van AWBZ naar WMO, b) de participatiewet en c) de transitie jeugdzorg.

De uitgangspunten van deze transitie zijn richtinggevend voor de visie van SWZ:

- ✓ Van vangnet naar springplank, focus op de eigen verantwoordelijkheid van burgers, meedoen in de samenleving, gebruik maken van sociale netwerken.
- ✓ Dicht bij huis ondersteuning en participatie dicht bij de burger, op lokaal niveau.
- ✓ Voorkomen in plaats van genezen Investeren in vroegsignalering; preventie en regie (en zo mogelijk financiering) in één hand. Kortdurende begeleiding en cliëntondersteuning aanbieden.
- ✓ Inwoners doorverwijzen naar een passende individuele voorziening.
- ✓ Initiatieven van burgers ondersteunen en faciliteren

Onze kernkwaliteiten zullen niet ingrijpend veranderen, immers onze uitgangspunten blijft de kern van het welzijnswerk;

- ✓ Er zijn; zorgen dat je er bent als je nodig bent; met het juiste advies, informatie, of een luisterend oor;
- ✓ Ontmoeten; invulling geven aan de behoefte van ieder mens; in betrokkenheid, binding, empathie en zingeving;
- ✓ Ontwikkelen; oude denkpatronen doorbreken en nieuwe dingen doen.

Met het bovenstaande zijn we wel al in 2013 begonnen: nieuw werk en denkpatroon waarbij SWZ wil bijdragen aan een maatschappij waarin ieder mens kan (blijven) meedoen op de manier die hem of haar het beste past. We doen dat door de kracht van mensen en groepen mensen te ondersteunen.

SWZ biedt unieke mogelijkheden om mensen in moeilijke omstandigheden met elkaar te verbinden. Wij stellen mensen in staat om zich verder te ontwikkelen en actief deel te blijven nemen aan de samenleving.

De werkzaamheden van SWZ waren in 2014 gericht op de eerste vijf prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze prestatievelden zullen in de loop van 2015 vervallen als de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning wordt aangenomen.

Mede daardoor zien wij, dat de gemeente Zundert ook in 2014 al een andere focus had. Er wordt meer dan voorheen ingezet op zelfregie van de inwoners. Het programma (houding/werkwijze) "Welzijn Nieuwe Stijl" is in dat kader omarmd. Als organisatie zetten wij ons ook in om deze beleidswijziging mede vorm te geven in een medewerker Nieuwe Stijl, een Organisatie Nieuwe Stijl, een Politiek Nieuwe Stijl en een Maatschappij Nieuwe Stijl. Overigens waren we daar in 2013 al mee begonnen.

Het kabinet Rutte 2 is aan de slag gegaan en heeft het pad van de drie decentralisaties voortvarend ingezet. Niet alleen decentraliseren, maar deze ook nog eens gepaard laten gaan met forse bezuinigingen. Deze ontwikkelingen zetten, nog los van de inhoudelijke wettelijke beleidswijzigingen, in ieder geval het welzijnswerk nadrukkelijker op de kaart.

De "Chinese Muur" die voorheen aanwezig was door de verschillende wijzen van financiering tussen welzijn en zorg, lijkt geslecht te zijn. Als welzijnswerk worden wij nu van alle kanten benaderd door zorginstellingen.

De decentralisatie van de begeleiding AWBZ naar de Wmo, de decentralisatie van de Jeugdzorg, de nieuwe Participatiewet, maar ook de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning verandert de positie van de meer kwetsbare groepen. Ook de bezuinigingen op de hulp in het huishouden, de wegvallende begeleiding voor burgers die nu onder de Zorg Zwaarte Pakketten 1+2+3 vallen, de Kanteling en de wijzigingen rondom het Passend Onderwijs werpen nu al een schaduw vooruit.

In 2015 zal dit allemaal vorm moeten krijgen. De gevolgen voor de maatschappij en dan vooral de kwetsbare groepen zullen groot zijn. Er zullen cumulatieve effecten optreden. Het is onze verwachting dat er meer "kwetsbaren" gaan ontstaan, dan wel burgers zijn, die een moment van "kwetsbaarheid" ervaren en een beroep doen op onze organisatie.

Samenwerken, nieuwe ideeën invullen en innovatief te werk gaan, zijn daarbij voor ons (nieuwe) uitgangspunten. Termen als "preventie", "zelfredzaamheid" en "zelfsturing" lijken de nieuwe oplossing voor alle problematiek te zijn. Termen die bij uitstek horen bij het beleidsterrein Welzijnswerk.

Vooruitlopend op deze ontwikkelingen dient (de inrichting van) het landschap van zorg en welzijn opnieuw ingevuld te worden. Zorginstellingen zien kansen op het terrein van welzijn en penetreren in de 'markt' om voorbereid te zijn op die nieuwe werkelijkheid. Dat biedt ook voor ons vele kansen en mogelijkheden. In die zin heeft in 2014 het netwerken binnen het landschap van zorg volop in de belangstelling gestaan.

Echter voor een concrete invulling is de gemeente nog meer dan voorheen de regisseur (en financier). De gemeente Zundert nam vooralsnog in 2014 de gewenste rol van regievoerder nog niet op. Aan de ene kant om geen onnodige verwachtingen te wekken en aan de andere kant omdat de kaders (wetgeving) nog niet bekend waren. In de loop van 2015 zullen deze pas gegeven worden.

Dat maakt dat er in 2014 een "vrije" ontwikkeling ontstond, waarin maatschappelijke organisaties zochten naar nieuwe werkvormen en verbanden.

Of deze "voorinvesteringen" ook allemaal na 1-1-2015 door de gemeente ondersteund worden, is onduidelijk en maakt dat er niet echt doorgepakt kan worden.

Deze ontwikkelingen hebben ook consequenties voor ons als Welzijnsorganisatie. Niet alleen verandert het werk inhoudelijk (3d's, Welzijn Nieuwe Stijl, enz.), ook de financiële kaders (bezuinigingen) en een "andere" positionering in het landschap van zorg en welzijnsorganisaties, zoals hierboven beschreven, maken dat 2014 een intensief, doch beleidsmatig een interessant jaar was.

Wij zien voor ons een belangrijke rol weggelegd in het verbeteren en het verstevigen van de welzijnszorg en participatie in de (ver)nieuw(d)e maatschappelijke verhoudingen. Om ons daarop voor te bereiden en op de toekomst voorbereid te zijn, besloten wij in de loop van 2013 onze eigen toekomstvisie op het welzijnswerk te actualiseren.

De gemeente richtte zich vooral op de invoeringsdatum van 1-1-2015 voor verschillende genoemde ontwikkelingen. Preventieve activiteiten (bij uitstek het terrein van SWZ) heeft vooralsnog minder aandacht. Wij wachten niet af en zijn ons -waar mogelijk- aan het voorbereiden op allerlei ontwikkelingen, dan wel al actief gestart met een nieuwe inrichting, zodat wij klaar zijn voor de toekomst.

2. Bestuur & Organisatie

2.1 Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit zes leden die het algemeen bestuur vormen. De voorzitter, secretaris en de penningmeester vormen het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur vergaderd vier maal per jaar het dagelijks bestuur tien keer per jaar.

Begin 2014 besloot mevrouw van Bedaf haar functie als bestuurslid neer te leggen door drukke privéomstandigheden. Er werden gedurende het jaar twee aspirant-bestuursleden aangetrokken te weten: de heren van Dijck en Gommers.

Bestuur

Dhr. Q.J. Disseldorp (Voorzitter)
Dhr. A.J. Melisse (Penningmeester)
Dhr. G.A.A.M. Kuypers (Vice-voorzitter)
Dhr. P.C. Jochems (lid)
Dhr. P. van de Linden (lid)
Dhr. S van Dijck (lid)
Dhr. K. Gommers (aspirant lid)

Het bestuur heeft via het directiestatuut de dagelijkse leiding gedelegeerd aan de directeur van de stichting.

2.2 Personeel

De stichting had in 2014 in totaal 4,2 personeelsleden waarvan 1 is ingeleend. Totale fte bedroeg 4,2.

De stichting kende in 2014 nagenoeg geen ziekteverzuim. 0,1 % (CBS: 3,8% 2014).

In 2014 is verdergegaan met de koers die in 2013 was ingezet. Voor de medewerkers betekende het vooral breder kijken naar de hulpvragen, de oplossingen samen met de cliënt eerst zoeken in eigen omgeving om vervolgens het niet oplosbare bespreekbaar te maken. Maar wel waar mogelijk de gehele regie bij de cliënt, en dat was even wennen voor de professional. Natuurlijk zijn welzijnswerkers al vele jaren generalisten, maar wel professionals die met een oplossend vermogen werkten.

De professionals hebben met succes de opleiding trainer netwerkcoach gevolgd, Hierdoor zijn zij in staat om ook de komende jaren deze methodiek over te brengen op vrijwilligers en hen te begeleiden in hun werkzaamheden. Diverse personeelsleden hebben in het kader van deskundigheidsbevordering trainingen, cursussen en seminars bezocht.

2.3 Stagiaires

Op basis van haar visie had SWZ in 2012 een bepaalde koers uitgezet met betrekking tot stagiaires. In het kort betrof het een werkwijze waar alle betrokken partijen een winsituatie konden hebben.

- ✓ Stagiaires: Een stageplek waar zij iets meer konden en mochten doen dan normaliter gebruikelijk is;
- ✓ Scholen: Een stagebedrijf zijn dat mee wil ontwikkelen in opleidingsprofielen en stagemogelijkheden;
- ✓ SWZ: Stagiaires zo begeleiden dat zij die ook werkzaamheden uitvoeren, en gebruik maken van het feit dat zij tevens nieuwe beroeps ideeën meebrengen.

Vooralsnog betreft het opleidingen op HBO en MBO niveau in Social Work en administratieve opleidingen.

SWZ heeft met Avans Hogeschool te Breda en Vitalis college te Breda daar goede afspraken overgemaakt. Het afgelopen jaar heeft dat geleid tot twee voltijd student HBO Social Work die een geheel jaar 32 uur per week hebben meegedraaid en twee MBO studenten die respectievelijk 32 en 24 uur per week meedraiden

De MBO student worden ingezet in de uitvoering van de zogenaamde sociaal culturele activiteiten, de HBO student binnen de brede taakstelling van SWZ.

In het derde kwartaal kwam er ook nog een MBO administratieve stagiaire bij die 24 uur per week meedraaide en een HBO stagiaire die 8 uur per week een onderzoek uitvoert op het gebied van mantelzorg.

3. Samenwerking

3.1 Algemeen

In 2014 was de start van de onderhandelingen met betrekking tot de transitie AWBZ wel de meest ingrijpende verandering. De overlegstructuren en alle andere zaken die erbij hoorden hebben een behoorlijk inzet gevraagd van alle organisaties. Voor SWZ was een van de belangrijkste conclusies dat er twee stromingen kwamen ter ondersteuning van de cliënten te weten:

- ✓ **Maatwerk, waar alle professionele instellingen werkzaam zijn;**
- ✓ **Voorliggende veld: Eigen omgeving van cliënt en laagdrempelig welzijnsinstellingen.**

Door SWZ was in 2014 te merken dat het zogenaamde maatwerk ook op zoek was naar een plek in het voorliggende veld. Soms zette dat de samenwerking onder druk en in andere gevallen werd dit juist versterkt.

SWZ had in haar doelstellingen voor 2013 een verbreding van de samenwerking met organisaties binnen en buiten het werkgebied Zundert staan. Het resultaat moest zijn een efficiëntere dienstverlening aan de cliënt/inwoner primair en secundair kostenbesparingen binnen eigen organisaties. SWZ durft te stellen dat dit ook in 2014 gelukt is.

Los van het feit dat het goed is dat organisaties van elkaars bestaan afweten beseft SWZ dat het welzijnsdomein een sterke samenhang heeft met andere domeinen als wonen, geestelijke gezondheid, zorg en recreatie. Uit deze contacten zijn diverse vormen van samenwerking voortgekomen. Soms maakten deze samenwerkingspartners projecten en diensten van SWZ mogelijk door het leveren van goederen of diensten. Andere vormen van samenwerking zijn uitgemond in gezamenlijke projecten.

Hiervoor werd omschreven dat het welzijnsdomein sterke samenhang heeft met andere domeinen. Aangezien SWZ van oudsher een organisatie voor kwetsbare ouderen was is dat in 2014 ook nog een groot deel van ons cliëntenbestand. Velen van hen ontvangen ook zorg van een professionele organisatie, bijvoorbeeld persoonlijke verzorging, huishoudelijke zorg en/of specialistische zorg. SWZ heeft daarom geïnvesteerd in bekendheid in en contacten met deze organisaties. Momenteel worden veel meer cliënten doorverwezen vanuit een andere organisatie naar SWZ, dan voorgaande jaren. Denk bijvoorbeeld aan een huisarts of verzorgende die een buddy aanvraagt voor een patiënt die eenzaam is. Je merkt dat andere organisaties die actief zijn in gemeente Zundert SWZ weten te vinden als partner.

Professionals vinden elkaar meestal wel als het gaat om een dienstverlening aan en naar de cliënt.

3.2 Samenwerking resultaten

Kijkende naar de investeringen in het samenwerken heeft dat vele, soms niet zichtbare resultaten opgeleverd. Het belangrijkste is wel dat de operationele medewerkers elkaar kunnen vinden, in het kader van de dienstverlening aan de cliënt, zonder dat ze organisatiebelemmeringen ondervinden.

Tot die interactie behoren de meeste organisaties die in de gemeente Zundert werkzaam zijn. De meest actieve samenwerking is met Avoord, Surplus zorg, Thebe, CJG, Ggz, Amarant, Mee, huisartsen, schuldhulpverlening, fysiotherapeuten en de Gemeentelijke Sociale Dienst.

Naast deze intensieve samenwerking ten gunste van de cliënt heeft het zeker nog andere vormen van succesvolle samenwerking opgeleverd.

In het kader van de landelijke Kerstactie van Jumbo nam SWZ het initiatief om Zundert aan te melden. Het resultaat was een geslaagde avond voor 120 deelnemers, verzorgd door 75 vrijwilligers die de rollen van kok, chauffeur, gastheer/vrouw en Kerstman uitvoerden. Bij vele deelnemers kwam het echte Kerstgevoel weer naar boven door de sfeer; het lekkere eten maar vooral het samen zijn.

4. Vrijwilligers (algemeen)

4.1 Algemeen

De vrijwilligers van SWZ zijn het maatschappelijk kapitaal van de organisatie maar ook van de samenleving in Zundert. De taken die SWZ in het kader van vrijwilligerswerk uitvoerde zijn tweeledig te weten:

- ✓ Breed vrijwilligerswerk in de gemeente Zundert (VIP)
- ✓ Inzet van eigen vrijwilligers in projecten en thuissituaties.

Belangrijkste ontwikkeling is wel dat er steeds meer vrijwilligers nodig zijn voor persoonlijke ondersteuning in welke vorm dan ook in de thuissituaties.

Visie en uitvoering

SWZ hecht veel waarde aan het vrijwilligerswerk. In haar visie en werkzaamheden komt dit dan ook ten uitvoer. Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving en het werken met vrijwilligers levert een aantal maatschappelijke voordelen op:

- ✓ Vrijwilligerswerk heeft een brugfunctie tussen cliënten en mensen in de samenleving. Deze brugfunctie bevordert contacten op een gezonde basis (vermaatschappelijking van de zorg).
- ✓ Vrijwilligerswerk kan een aanvulling zijn op professionele inzet en kan voorkomen dat bepaalde werkzaamheden onnodig worden geprofessionaliseerd.
- ✓ Door middel van het vrijwilligerswerk kan naast reguliere inzet extra service worden verleend aan cliënten en burgers.

Naast de bovengenoemde maatschappelijke voordelen zijn er natuurlijk ook voor de vrijwilliger persoonlijke voordelen te behalen. Te weten:

- ✓ Persoonlijke ontwikkeling/deskundigheidsbevordering
- ✓ Bredere sociale contacten
- ✓ Een goed gevoel hebben over het helpen van een ander.

De vrijwilligers vinden vooral motivatie in het feit dat zij iets voor een ander iets betekenen, iets goeds doen voor de samenleving. Het afgelopen jaar zijn er ook vrijwilligers bijgekomen die arbeidsongeschikt of werkloos zijn geworden en een nuttige dagbesteding zoeken. Door vrijwilligerswerk te doen onderhouden zij sociale contacten, behouden zij (enige) structuur en vergroten zij hun (levens-)ervaring. SWZ is erg blij dat deze groep ons ook weet te vinden. De diversiteit binnen de vrijwilligersgroep is hierdoor vergroot, omdat deze groep jonger is dan de grootste categorie vrijwilligers die SWZ heeft, veelal gepensioneerden van boven de 60 jaar.

Door middel van de nieuwsbrief worden geïnteresseerden en bestaande vrijwilligers op de hoogte gehouden van de nieuwe en openstaande vacatures binnen en buiten SWZ. Ook via onze website zijn alle vacatures te vinden.

De vrijwilligerskrant die in 2014 is uitgebracht als inlegkatern van de Zundertse Bode is een mooi voorbeeld van promotie maken voor vrijwilligerswerk in de brede zin. Door verschillende vrijwilligersfuncties en –ervaringen uit te lichten hebben de lezers een inkijkje gekregen in de motivatie, ervaring en achtergrond van diverse actieve vrijwilligers. Uit deze samenwerking met de Bode is ook een andere samenwerking voortgekomen. Vanaf april 2015 krijgt SWZ maandelijks ruimte om informatie over en voor vrijwilligers in de Bode te plaatsen.

4.2 Cliënten die vrijwilligerswerk doen

Ieder mens heeft kwaliteiten. Ook burgers die ondersteuning vragen. Wanneer je deze kwaliteiten aanspreekt kunnen er mooie dingen gebeuren. Zo zien we binnen SWZ dat diverse nieuwe en bestaande cliënten met een hulpvraag zelf ook actief zijn geworden als vrijwilliger.

Ook de statushouders die SWZ sedert 2014 begeleid voeren op een aantal vlakken vrijwilligerswerk uit binnen de mogelijkheden die ze hebben.

De statushouders ondersteunen SWZ als vrijwilliger op de volgende gebieden:

- ✓ Het fungeren als tolk bij nieuwe statushouders;
- ✓ Nieuwe statushouders helpen bij het gereedmaken van hun woningen;
- ✓ Het verlenen van allerlei hand en spandiensten in zake nieuwe statushouders;
- ✓ Het fungeren als taalmaatje Engels;
- ✓ Het geven van computerlessen aan ouderen;
- ✓ Het ondersteunen van SWZ bij grootschalige activiteiten.

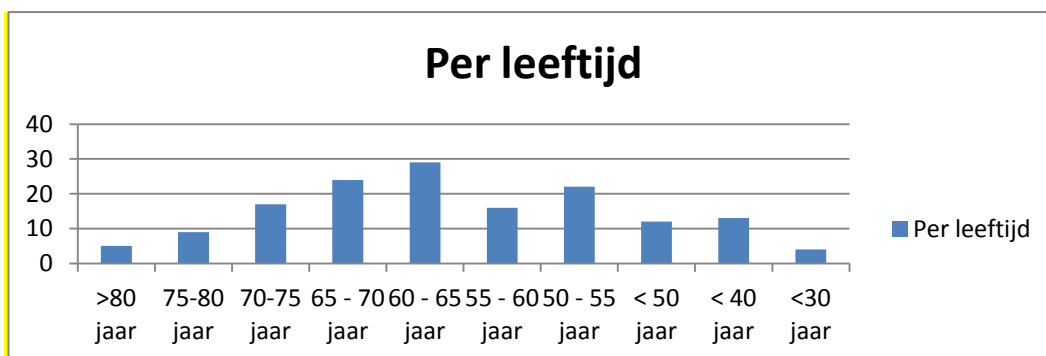
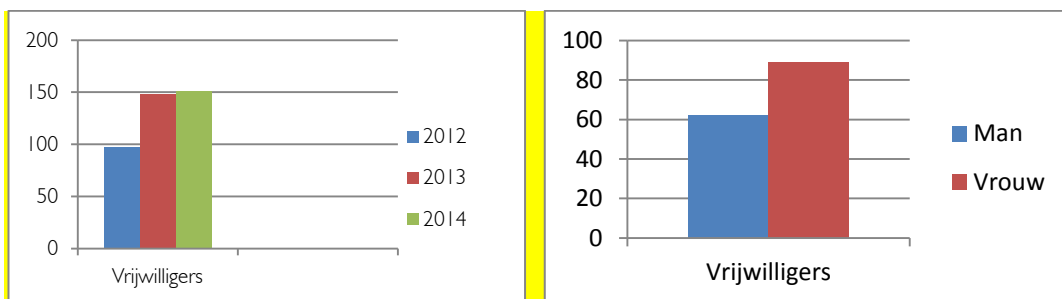
De voorbeelden hierboven zeggen eigenlijk al genoeg. Zowel voor de samenleving als voor de cliënt/vrijwilliger levert deze manier van kwaliteiten aanspreken erg veel op.

4.3 Eigen vrijwilligers

Op 31 december 2014 had SWZ ruim 150 operationele vrijwilligers.

De vrijwilligers van SWZ zijn mannen en vrouwen in diverse leeftijdscategorieën. Er zijn meerdere vrijwilligers die 2 of 3 maal per week een cliënt begeleiden.

De vrijwilligers voeren binnen de gemeente Zundert dagelijks allerlei taken en diensten uit. Het overgrote deel van de werkzaamheden worden uitgevoerd ten dienste van kwetsbare doelgroepen. Sommige vrijwilligers "werken" meerdere dagen per week in verschillende projecten. De vrijwilligers voeren binnen de gemeente Zundert dagelijks allerlei taken en diensten uit. Het overgrote deel van de werkzaamheden worden uitgevoerd ten dienste van kwetsbare doelgroepen. Sommige vrijwilligers "werken" meerdere dagen per week in verschillende projecten.

De grootste inzet van vrijwilligers en de daarbij behorende uren wordt uitgevoerd in de persoonlijke ondersteuning. Hier valt onder Mantelzorgondersteuning, Buddy en Maatjes. Deze diensten ondersteunen op allerleiwijze mensen langdurig in de thuissituatie.

De vrijwilligers van SWZ hebben in 2014 de mogelijkheid gehad om 3 inhoudelijke trainingen te volgen, namelijk: Netwerkcoach, maatjestraining en hoe omgaan met mensen met een beperking. SWZ heeft deze trainingen zelf georganiseerd en liet andere organisaties deelnemen.

Dit is kenmerkend voor het zoeken naar samenwerking en afstemming over de hele linie. In 2015 wil SWZ ook weer zelf trainingen voor vrijwilligers organiseren maar zal verdere samenwerking op dit vlak zeker niet uitsluiten.

Globale indeling vrijwilligers*

- 86 Buddy/Maatje/Mantelzorg
- 14 Thuishulp (administratief/computer/taal)
- 7 Klusvrijwilligers
- 9 Chauffeurs/ begeleider boodschappenplusbus
- 32 Huiskamers
- 3 Elzloket
- 6 Pluspunt
- 9 MBVO
- 11 Vervoer/begeleiders

* N.B. totaal is hoger dan feitelijke aantal omdat meerdere vrijwilligers meerdere taken uitvoeren

Om de vrijwilligers te bedanken voor hun inzet is in de maand december een vrijwilligersavond gehouden waar vooral gezelligheid onder het genot van een lekker maaltijd centraal stond.

4.4 Vrijwilligers Informatie Punt

Bij het VIP kunnen mensen terecht die meer willen weten over vrijwilligerswerk in het algemeen en passende vrijwilligersfuncties. In een kennismakinggesprek wordt eerst onderzocht waar iemands kwaliteiten liggen en welke wensen zij hebben. Daarna wordt naar een passende vacature gezocht. We hebben bij binnen SWZ geen onderscheid gemaakt tussen mensen die zochten naar vrijwilligerswerk in algemene zin en vrijwilligers die specifiek bij SWZ aan de slag wilde gaan. Juist door in het gesprek alle mogelijkheden open te houden vinden mensen de best passende vrijwilligersfunctie. Het komt ook regelmatig voor dat mensen bij verschillende organisaties actief worden.

De mensen die bij het VIP komen zijn heel divers. Sommige weten heel goed wat ze willen, anderen stappen blanco naar binnen. Steeds meer mensen 'met een rugzakje' weten het vrijwilligerswerk te vinden. Bijvoorbeeld mensen met psychische problemen, een burn-out, een taalachterstand etc. We proberen voor al deze mensen een passende functie te vinden. Motivatie is het sleutelwoord. Als iemand graag wil, lukt het ondanks beperkingen vrijwel altijd iets te vinden.

In het kader van het VIP zijn 45 gesprekken gevoerd met mensen die vragen hadden over vrijwilligerswerk. Soms met specifieke vragen, bijvoorbeeld over de voorwaarden van vrijwilligerswerk in combinatie met een uitkering. Maar vanuit de meeste gesprekken kwamen voort uit de wens om zich te oriënteren op vrijwilligerswerk. We hebben geen onderscheid gemaakt in geïnteresseerden die specifiek op zoek waren naar vrijwilligerswerk binnen SWZ en mensen die in zich breed wilde oriënteren. Deze gesprekken hebben in het overgrote deel tot gevolg gehad dat mensen passend vrijwilligerswerk hebben gevonden binnen of buiten SWZ.

Zoals Pim (55) die door ernstige reumaklachten zijn werk als vrachtwagenchauffeur niet meer kan uitvoeren. In 2014 kwam hij in de ziektewet en begon hij te denken aan vrijwilligerswerk. Tijdens een gesprek met SWZ raakte hij enthousiast over het maatjesproject voor ggz cliënten en huiswerkbegeleiding. Momenteel ondersteund hij Boris (13), die 4 jaar geleden van Bulgarije naar Nederland verhuisd is, met zijn huiswerk. Die bleek ook nog eens bij hem in de straat te wonen dus heeft Pim er ook een goede buur bij gekregen. Daarnaast is hij ook maatje geworden van Vincent (53) wiens netwerk zeer beperkt is en psychische problemen heeft.

Dit voorbeeld geeft aan dat vrijwilligerswerk meer biedt dan alleen het oplossen van dat ene praktisch probleem. Het legt verbindingen in de samenleving, van jong tot oud, van hoog tot laag opgeleid. Het daagt mensen uit om hun horizon te verbreden; de vrachtwagenchauffeur als docent.

Andere taken die van origine horen bij het VIP komen bij SWZ onvoldoende uit de verf. Denk bijvoorbeeld aan het gevraagd en ongevraagd adviseren van andere organisaties omtrent vrijwilligers(beleid) en het organiseren van bijeenkomsten en trainingen voor alle vrijwilligers binnen Zundert. Belangrijkste reden is dat de meeste organisaties dit zelf uitvoeren en in beheer hebben.

4.5 Cijfers

Het VIP heeft in 2014:

- 45 intake gesprekken gevoerd
- 23 mensen begeleid naar een functie binnen SWZ
- 22 mensen begeleid naar een functie binnen een andere vrijwilligersorganisatie

5. De uitvoering

5.1 De veranderingen van de transitie

Een belangrijke taak van SWZ is de ketensamenwerking in de gemeente te bevorderen. SWZ is in deze de partner van de gemeente en is een belangrijke spil in het sociale domein. De samenwerking tussen welzijn en (eerstelijns) zorg is belangrijk en is in 2014 verder verstevigd.

SWZ werkt intensief samen met de eerstelijns gezondheidszorg en met de zorgaanbieders op het gebied van ouderenzorg, GGZ en gehandicaptenzorg. Als gevolg van voortdurende wijzigingen in de wetgeving over de transities in zorg en welzijn, verandert voor de zorgaanbieders ook het belang van de samenwerking met SWZ en met de gemeente.

Welzijn is meedoen

Welzijnswerk activeert, stimuleert en faciliteert burgers tot maatschappelijke participatie. Feitelijk is welzijnsbeleid participatiebeleid, want welzijn is meedoen.

Het werk van SWZ bevordert daarom in brede zin participatie, hetgeen in missie en visie dan ook centraal staat. 'SWZ ondersteunt mensen bij het bevorderen van hun welzijn, door hen de gelegenheid te geven elkaar te ontmoeten, zich te ontspannen en ontwikkelen en door hen te activeren zich in te zetten voor de samenleving in hun wijk of dorp. Daarbij richt SWZ zich in principe op iedereen, maar in de praktijk gaat het toch vooral om groepen mensen die op achterstand dreigen te komen of vaak al aan de rand van de samenleving staan. Ook worden maatschappelijke problemen in het vizier gebracht en wordt samen met andere instellingen naar oplossingen gezocht.

Bij het eerste aspect spelen vrijwilligers, die meer of minder worden ondersteund door professionals, een grote rol, bij het tweede aspect gaat het vooral om het werk van professionals: het ontwikkelen van potenties, hanteerbaar maken van problemen, gestalte geven aan vernieuwing en het bevorderen van anders sociaal functioneren, met als kern altijd het stimuleren van maatschappelijke participatie. Van mensen, met mensen en door mensen.

Want welzijnswerk is mensenwerk.' Participatie is de rode draad in het werk van SWZ. Al onze projecten en activiteiten zijn hier dienstbaar aan.

Iedere samenleving moet het hebben van zijn sociale verbanden, zowel de formele als informele. Mensen vinden over het algemeen zelf hun weg naar zulke netwerken. Ze worden lid van een vereniging, bezoeken het wijk- of dorps huis in hun buurt, zijn actief in een bewonersplatform, beweging of politieke partij. Niet iedereen echter neemt vanzelf deel aan zulke verbanden. Mensen beschikken soms niet over de sociale of taalvaardigheden, weten de wegen niet te bewandelen, raken geïsoleerd als gevolg van ziekte of het verlies van een partner, of beschikken gewoon over te weinig geld. Al dit soort redenen kunnen participatie in de samenleving in de weg staan.

Welzijnswerk nieuwe stijl

SWZ wil met haar werk belemmeringen om te participeren uit de weg ruimen en mensen activeren om (weer) te gaan deelnemen aan samenlevingsverbanden. Dat doen wij met specifieke projecten en voorzieningen die uitsluiting willen voorkomen. Door mensen direct met elkaar in contact te brengen krijgen ze de mogelijkheid om zich met elkaar te verbinden waardoor begeleiding, training en coaching helpen om mee te doen in de samenleving. Wij richten ons hierbij op kinderen, jongeren en hun ouders, laagopgeleide en geïsoleerd levende migranten, ouderen en asielzoekers..

De middelen die wij gebruiken, zijn aangepast aan de behoefte van de persoon of groep en variëren van contactlegging, bemiddeling, informatie en advies, toeleiding naar activiteiten, training van sociale vaardigheden, maatschappelijke oriëntatie, mentorschap, coaching tot het afleggen van huisbezoek. De uitvoering van het welzijnswerk gebeurt van oudsher voor een deel door vrijwilligers, die zich in hun vrije tijd inzetten, maar tegenwoordig ook regelmatig als onderdeel van een traject naar betaalde arbeid. Het aantal vrijwilligers van SWZ is een veelvoud van het personeelsbestand. Een belangrijk onderdeel van het werk van SWZ wordt dan ook uitgemaakt door het werven, scholen en ondersteunen van vrijwilligers.

Als we kijken naar de drie vormen van participatie die kunnen worden onderscheiden, zien we dat SWZ vooral een bijdrage levert op de terreinen van maatschappelijke en sociaal-culturele participatie, met een duidelijk accent op sociaal-culturele participatie. Daarbij is er speciale aandacht voor kwetsbare groepen als mensen in een achterstandsituatie (sociaal, cultureel en economisch) en ouderen. Laagdrempelige vormen van informatie, advies en begeleiding worden op verschillende plaatsen en manieren verzorgd.

Participatie en integratie 2015 - 2018

Uit het voorgaande overzicht blijkt dat SWZ eigenlijk in de totale breedte van het uitgevoerde werk zich ook richt op participatie en integratie van allochtonen, waarbij er zowel aandacht is voor toerusting als voor toenadering en toegankelijkheid.

De speerpunten inburgering en emancipatie van allochtonen, voorkomen van marginalisering van allochtonen komen het sterkst uit de verf. Het toegankelijk maken van voorzieningen, organisaties en instanties in Zundert lijkt iets minder uit de verf te komen. Het gericht werken aan sociale cohesie in de Zundertse samenleving zou echter beter kunnen.

SWZ zit op de goede weg. Gesteld kan zelfs worden dat doordat dit zo is, de Gemeente er niet voor kiest om prioriteit te geven aan de speerpunten inburgering en emancipatie en voorkomen van marginalisering, maar juist aan het bevorderen van toegankelijkheid en sociale cohesie. Zonder de activiteiten die de eerste twee speerpunten bevorderen te staken zal SWZ daarom sterker moeten gaan inzetten op toegankelijkheid en sociale cohesie.

Een ander punt waar de gemeente belang aan hecht is het bevorderen van de samenhang in de keten. SWZ is al begonnen met het vergroten van de interne ketensamenhang.

SWZ heeft als 'speelveld' de beleidsterreinen participatie, integratie, armoedebestrijding, preventie en inburgering. Vrijwel alle uit te voeren activiteiten van SWZ vinden plaats op delen van dit speelveld. De beleidsterreinen, in mindere mate de inburgering, zijn rechtstreeks toe te wijzen aan één of meerdere prestatievelden van de WMO. Het containerbegrip 'participatie' is terug te vinden in alle prestatievelden. De Wmo kan dan ook de participatiewet worden genoemd. Integratie kan worden teruggevonden in de eerste twee prestatievelden, preventie in de prestatievelden twee en drie enzovoort enzovoorts.

5.2 De lokale opdracht

In het kader van de gemeentelijke opdracht bestaat het grootste gedeelte van de werkzaamheden van SWZ uit het ondersteunen van de kwetsbare doelgroepen en in het bijzonder de kwetsbare burgers binnen de samenleving van Zundert.

In 2014 heerste bij veel organisaties onzekerheid over de invulling van hun werk in 2015 en de jaren daarna in verband met de geplande transitie van de AWBZ en de veranderingen binnen de Wmo. Dit heeft SWZ duidelijk gemerkt. Er zijn vele verzoeken voor samenwerking en het overdragen van casussen geweest. Hulpvragen van mensen die voorheen enkel door professionals ondersteund werden, komen nu regelmatig bij SWZ binnen.

Bij SWZ gaan we uit van de vraag van de burger, daarom is in eerste aanleg iedere vraag welkom. In sommige gevallen past de vraag prima binnen de huidige dienstverlening. In andere gevallen is echter specifieke kennis of ervaring vereist, is de gevraagde zorg te intensief of vraagt het teveel begeleiding van onze medewerkers.

We merken dat de bereidheid van zowel medewerkers als vrijwilligers om een kwetsbare burger te ondersteunen groot is, ook wanneer het om complexe casussen gaat. Het kost in sommige gevallen veel inspanning om een juiste beoordeling te maken of de casus wel of niet door SWZ opgepakt moet worden.

Eind 2014 werd duidelijk dat SWZ een van de partners in het sociaal team werd. Hoe en wat de invulling precies gaat betekenen zal begin 2015 duidelijk worden.

In 2015 zullen wij als organisatie samen met onze vrijwilligers verder moeten specificeren welke vragen wel en niet thuishoren bij SWZ. In het belang van de cliënt, die optimale ondersteuning verdient en tevens in het belang van de organisatie.

Het grootste gedeelte van de professionele uren van SWZ zit in de uitvoering. De uitvoering bestaat o.a. uit:

- ✓ Huisbezoeken m.b.t. intake en vraagverheldering;
- ✓ Koppelingsgesprekken met vrijwilligers en cliënten;
- ✓ Het ondersteunen van eigen vrijwilligers breed;
- ✓ Deskundigheidsbevordering aan eigen vrijwilligers;
- ✓ Het ondersteunen van inwoners naar vrijwilligerswerk;
- ✓ Casusoverleg;
- ✓ Collegiaal in en extern overleg;
- ✓ Ondersteuning begeleiding huiskamers en zorgnetwerken;

5.3 Huisbezoeken

SWZ heeft het afgelopen jaar ruim 175 huisbezoeken afgelegd. Het initiatief van het huisbezoek lag in het grootste gedeelte bij anderen te weten: Cliënt, familie of naasten, zorgverleners, huisartsen of andere organisaties. Ook hulpverlenende instanties zoals politie en kerken verwezen cliënten aan ons door.

De intakegesprekken stonden in het kader van het in kaart brengen van de situatie samen met de cliënt om vanuit die positie te zoeken naar de oplossingen. In vele gevallen werden casussen ook gedeeltelijke weer overgedragen als het ging om zorg of andere hulp en dienstverlening welke buiten de competenties van SWZ lagen. In ieder geval werd de status teruggekoppeld aan de melder, met dien verstande dat bij professionals de casuïstiek besproken werd en burgers slechts de status teruggekoppeld kregen.

Door de laagdrempeligheid, geen stigmatiserende gevoelens bij de cliënt, was SWZ in staat om nog dieper in de situatie van cliënten door te dringen en waar nodig en meestal in overleg met de cliënt door te schakelen naar zorg en/of hulpverlening.

Afhankelijk van de situatie werd bij zorgproblematiek doorgeschakeld naar de instellingen die al zorg verleende aan de cliënt in andere gevallen naar de wijkzuster. Bij twijfel en of ernst werd in alle gevallen de huisarts geraadpleegd. Bij ernst werd de casus aan hen overdragen voor verdere afhandeling.

In gevallen waar het geen zorg betrof werden cliënten op weg geholpen met betrekking tot voorzieningen en de weg naar loket Elz, maatschappelijk werk, de gemeente of ander instellingen en organisaties.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit in ieder geval heeft gezorgd voor een snelle zorg of dienstverlening aan de cliënt en mogelijk heeft dat ervoor gezorgd dat het niet is geëscaleerd en tot hogere kosten heeft geleid.

SWZ blijft in de advisering aan de cliënt onafhankelijk, zij wijst de cliënt op de mogelijkheden maar de uiteindelijke keuze is aan de cliënt of diens familie of begeleiders.

Daar waar het uiteindelijk nodig was werd de dienstverlening van SWZ ingezet. Meestal waren dit trajecten van mantelzorgondersteuning, Buddy of Maatjes en in sommige gevallen de kortstondige thuishulp.

Vrijwel iedere vraag die bij SWZ binnen komt wordt in eerste plaats beantwoord door een huisbezoek van een medewerker. Het doel van dit eerste gesprek is om een goed beeld te krijgen van de hulpvraag, de persoon achter de vraag en de situatie en het netwerk daaromheen. Door iemand in zijn eigen omgeving op te zoeken kun je een vollediger beeld vormen dan tijdens een telefonische afspraak of een afspraak op kantoor. Wat voor woning is het? De non-verbale communicatie tijdens het gesprek etc.

De woning biedt daarnaast ook aanknopingspunten om het gesprek te verrijken: "Zijn dit uw kinderen hier op de foto?" of "Waarom staat uw bed in de woonkamer?" Mogelijk ontmoet je ook andere huisgenoten of een bezorgde buurvrouw die binnen stapt. Mensen voelen zich in het algemeen ook beter op hun gemak in hun eigen omgeving waardoor ze gemakkelijker en meer vertellen. Daarbij vindt de ondersteuning door vrijwilligers veelal plaats in de thuisomgeving van de hulpvrager. Bijzonderheden die we tijdens het eerste huisbezoek opmerken kunnen meegenomen worden in het zoeken naar een geschikte match.

De extra tijd die het huisbezoek medewerkers in eerste instantie kost, wordt later in het proces dubbel en dwars terugverdiend omdat je goed geïnformeerd aan de slag kunt met de beantwoording van de hulpvraag. In gesprek blijkt vaak dat de eerst gestelde vraag niet helemaal recht doet aan de situatie of het probleem wat daarachter speelt. Vraaggericht werken vraagt een investering in een goede verkenning van de situatie, voordat je daarin actie onderneemt. Het huisbezoek is wat ons betreft een zeer geschikte methodiek hiervoor.

5.4 Diensten

De daadwerkelijke dienstverlening aan de burger heeft SWZ voor de helderheid onderverdeeld in de volgende diensten

- ✓ Mantelzorgondersteuning;
- ✓ Buddy of maatjestrjecten;
- ✓ Thuishulp (o.a. administratieve ondersteuning en kleine klusjes);
- ✓ Training; (o.a. computercursus)
- ✓ Advies & Informatie;
- ✓ Vrijwilligers Informatie Punt (VIP);
- ✓ Maatschappelijke stage en stage in het algemeen.

6. Thuisondersteuning kwetsbare doelgroepen

In de vernieuwde Wmo staan participatie en zelfredzaamheid centraal. Daarmee wordt het beroep op zorg uit de eigen omgeving groter, de druk op mantelzorg neemt toe. Dit is dan ook het uitgelezen moment om de ondersteuning van mantelzorgers te verstevigen. Hoewel we mantelzorgondersteuning in dit jaarverslag als specifieke dienst omschrijven, hebben vrijwel alle diensten van SWZ een sterke relatie met dit onderwerp. Veranderingen binnen dit domein beïnvloeden feitelijk dus alle werkzaamheden van SWZ.

In 2013 nam SWZ al een toename waar van het verzoek om mantelzorgondersteuning. In 2014 is dit nog verder toegenomen. De vragen kwamen van cliënten en mantelzorgers, maar zeker ook vanuit de professionele organisaties werd men zich bewust van de veranderingen die de transities van 2015 zouden betekenen. Velen wilden zich hier al op voorbereiden door meer ondersteuning te zoeken bij de informele zorg. Binnen de gemeente Zundert komt men dan al snel bij SWZ uit. De bestaande diensten werden hierdoor zwaarder belast. Gelukkig konden wij door de inzet van onze vrijwilligers in veel gevallen ondersteuning bieden.

Door de veranderingen binnen het sociale domein staan de vormen en voorwaarden van wat vrijwilligerswerk is, wel ter discussie. Zowel binnen de eigen organisatie (professionals en vrijwilligers) als daarbuiten met collega-instellingen worden deze vraagstukken vrijwel dagelijks besproken en afgewogen. SWZ is geen organisatie die overal een protocol voor heeft en dat willen we ook niet zijn. Dat heeft wel tot gevolg dat we nog volop bezig zijn te onderzoeken (door ervaring en overleg) waar de grenzen nu precies liggen. Dat kost tijd en fouten zijn ook niet te voorkomen. We moeten ons lerend opstellen, ervaren, in gesprek gaan en van onze fouten leren. Dat is de enige manier om te komen tot een andere invulling van het sociale domein.

6.1 Mantelzorgondersteuning

Mevrouw van Aart (88) woont nog zelfstandig in Achtmaal in het huis waarin ze haar hele leven al gewoond heeft. Na een ziekenhuisopname wilde zowel de professionele zorg als de mantelzorgers dat zij in een verzorgingshuis zou gaan wonen. Gezien haar beperkingen heeft ze veel ondersteuning nodig om thuis te kunnen wonen; naast administratie, boodschappen, huishoudelijke hulp en persoonlijke verzorging heeft ze nu ook hulp nodig bij het opwarmen en klaarzetten van de maaltijd. Tegelijkertijd moeten professionele verzorgers zich conformeren aan de regels van hun organisatie; dat betekent dat deze taken niet bij hun verantwoordelijkheden horen en dit dus ook niet mogen doen. Voor de mantelzorgers van mevrouw van Aart is een dagelijks bezoek rond etenstijd erg belastend, zeker gezien zij niet dichtbij wonen. Is dit nu een taak die je bij vrijwilligers kunt neerleggen?

Op zich natuurlijk wel. Er is geen opleiding nodig om een maaltijd te warmen, het vlees te snijden etc. Maar tegelijkertijd is het wel een enorme opgave om dit dagelijks te organiseren en continuïteit te garanderen. In overleg met de Wmo consulent, de thuiszorgorganisatie en vrijwilligers is nu een verdeling gevonden waarin iedereen zich kan vinden.

De directe ondersteuning aan mantelzorgers gaat gewoon door en vindt vooral plaats individueel plaats. Ondersteuning in groepen, bijvoorbeeld middels cursussen en lotgenotencontactgroepen, is in 2014 beperkt gebleven. Naast ondersteuning van het Alzheimercafé en andere markten en bijeenkomsten heeft SWZ zelf 1 cursus Postief denken aangeboden en de Dag van de Mantelzorg. In 2015 hopen wij meer mogelijkheden te krijgen om aandacht te besteden aan deze groepsbijeenkomsten. Tijdens de Dag van de Mantelzorg werd door diverse mantelzorgers aangegeven dat zij deze mogelijkheden missen. We willen daar graag gehoor aan geven.

De indirecte ondersteuning van mantelzorgers richt zich op het verbeteren van kwaliteit en afstemming binnen de dienstverlening aan mantelzorgers. Hiermee doelen we niet alleen op de dienstverlening van SWZ, maar op de gehele keten van zorg en welzijn binnen ons werkgebied. In 2014 is vrij veel overlegd, maar konden we in veel gevallen nog geen concrete afspraken maken omdat zowel het overheidsbeleid, als het beleid van organisaties nog in ontwikkeling was. In 2015 krijgt dit meer gestalte, onder meer in het sociaal team, waarvan SWZ deel uitmaakt.

Het Steunpunt Mantelzorg is er om mensen te helpen met informatie/advies, een luisterend oor te bieden en praktische hulp te verlenen. Met de ondersteuning van het Steunpunt Mantelzorg wordt overbelasting zoveel mogelijk voorkomen en komt de mantelzorger ook aan zichzelf toe.

SWZ heeft ook in 2014 ondersteuning verleend aan de inwoners van Zundert op het gebied van mantelzorg.

Deze dienstverlening bestaat grotendeels uit drie onderdelen te weten:

- ✓ Respijtzorg;
- ✓ Advies & informatie
- ✓ Ondersteuning.

Het ondersteunen van mantelzorgers is een niet zo makkelijke opdracht, omdat mantelzorgers niet op de voorgrond treden. Zij vinden de zorg die zij verlenen naast hun dagelijkse besommingen eigenlijk heel gewoon. Pas als de bekende druppel de emmer doet overlopen vragen zij om hulp.

Kerntaken

Om haar doelen te bereiken heeft het steunpunt twee kerntaken: informeren en ondersteunen van de mantelzorgers.

Toenemende druk op mantelzorgers en vrijwilligers Het kabinet beoogt een kanteling in de langdurige zorg: van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving. Dit plan doet een groot beroep op mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Ook de overgang van begeleiding AWBZ naar de WMO in 2015 is een ingrijpende verandering. Daarnaast speelt de vergrijzing een rol.

Deze ontwikkelingen vereisen een goede ondersteuning van mantelzorgers. Het Steunpunt Mantelzorg ziet hiervoor de komende jaren verschillende kansen, met name door de indirecte ondersteuning uit te breiden. Hierbij spelen ook lokale ontwikkelingen een rol, zoals wijkgericht werken, het 'keukentafelgesprek' en de vraag naar respijtzorgvoorzieningen.

Individuele contacten

De individuele contacten met mantelzorgers verlopen veelal telefonisch of via e-mail.

De mantelzorgers kregen op deze manier informatie en advies, emotionele ondersteuning of praktische ondersteuning.

6.1.1 Respijtzorg door Buddy of Maatjes trajecten

Respijtzorg

Feitelijk is dit de fysieke vervanging van de mantelzorg. De hulpvrager wordt voor een bepaalde tijd gekoppeld aan een vaste vrijwilliger: de buddy of het maatje. Deze inzet kan afhankelijk van de situatie meerdere malen per week zijn. Door de inzet van respijtzorg krijgt de mantelzorg de mogelijkheid om de zorgtaak (tijdelijk) met een gerust hart over te dragen. Hierdoor krijgt de mantelzorg wat tijd voor zichzelf. Broodnodig, zeker voor mantelzorgers die hun naaste niet alleen kunnen laten. Er zijn diverse vormen van respijtzorg. Denk bijvoorbeeld aan dagopvang en logeerhuizen.

SWZ biedt respijtzorg aan huis. Dit kan verschillende vormen aannemen. In sommige gevallen is de respijt een soort oppasdienst. De vrijwilliger komt bijvoorbeeld 1 dagdeel per week wanneer de mantelzorg buitenshuis gaat sporten of vrienden bezoekt. Het is ook mogelijk dat de vrijwilliger een buddycontact aangaat met de hulpbehoevende en bijvoorbeeld samen een hobby buitenshuis uitoefenen terwijl de mantelzorg een middag het huis voor zichzelf heeft.

Iedereen die "er zelf voor kiest" om informele zorg te verlenen moet de mogelijkheid krijgen om zorg te bieden en tegelijkertijd maatschappelijk actief te blijven zonder overbelast te raken. Dat is waar wij ondersteuning bieden.

6.1.2 Advies en informatie

Tijdens huisbezoeken is aan mantelzorgers diverse informatie verstrekt over voorzieningen, mogelijkheden en eventuele zorgmogelijkheden. Ook kunnen meer algemene zaken aan bod komen zoals het belang of manieren te vinden ter ontspanning. Een aantal casussen zijn doorverwezen naar zorgcollega's.

Ook op de dag van de mantelzorg is gezorgd dat de aanwezigen meer dan voldoende informatie konden krijgen vooral vanuit een breed scala van organisaties.

6.1.3 Dag van de mantelzorg

Het thema van deze dag was: Allemaal verhalen. Naast een theaterstuk dat over mantelzorg ging, een smakelijke maaltijd werd in het middagedeelte naar aanleiding van stellingen aan tafels gediscussieerd. Van alle opmerkingen, aanbevelingen en problemen werd een verslag gemaakt en aan de deelnemers en gemeente toegezonden.

De 104 deelnemers hebben een onvergetelijke dag gehad en daar ging het eigenlijk om.

De lokale kruisvereniging is de grote financiële sponsor van de Dag van de mantelzorg. Zonder hun bijdrage was het niet mogelijk om de dag deze vorm te geven.

We hopen in 2015 wederom een Dag van de Mantelzorg te kunnen organiseren.

6.1.4 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

310 geregistreerde mantelzorgers
7600 manuren aan respijtzorg

Dag van de mantelzorg

104 deelnemers
7 deelnemende organisaties
2 sponsors

6.1.5 Aanbeveling

Om mantelzorgers beter te kunnen informeren en ondersteunen zouden mantelzorgers bij één centraal punt moeten worden geregistreerd. Belangrijke doorverwijzende instanties zijn de huisartsen binnen de gemeente, maar natuurlijk ook de zorgverleners. Op dit moment blijft die informatie nog vaak binnen de organisaties. Omdat SWZ het steunpunt mantelzorg is zo dit het registratiepunt moeten zijn van en voor alle mantelzorgers.

SWZ heeft het afgelopen naar intensief samengewerkt met het huisartsteam Welborg, waar diverse doorverwijzingen van zijn gekomen. In 2015 gaat SWZ verder met die ontwikkeling.

Belangrijk is voor mantelzorger om te weten waar zij zich kunnen melden. De gemeente zou hier een belangrijke rol in kunnen spelen via loket Elz en PR campagnes.

6.2 Buddy / Maatje

Naast de inzet van buddy's en maatjes in mantelzorgondersteuning worden zij ook ingezet bij mensen zonder langdurig ziektebeeld of beperkingen. Meestal zijn dit mensen die op de een of andere manier even een duwtje in de rug moeten hebben door allerlei oorzaken. De mensen die een maatje zoeken komen uit diverse doelgroepen: mantelzorgers, mensen met psychische of lichamelijke beperkingen of kwetsbaarheid, nieuwkomers/vluchtelingen, ouderen. De invulling van het maatjescontact verschilt per koppel. Het staat bijvoorbeeld in het teken van acceptatie van ziekte, het oefenen van de Nederlandse taal, samen een hobby uitoefenen of emotionele ondersteuning. Als de juiste match eenmaal gemaakt is biedt het maatjescontact een zeer waardevolle steun voor de hulpvrager. De ondersteuning is altijd langdurig en duurt minimaal 1 jaar.

De vraag naar maatjes in 2014 flink gegroeid. Voor een deel is dit te verklaren door de grotere bekendheid van deze dienst door diverse promotieacties. En andere oorzaak is dat diverse organisaties (zoals de GGZ, stichting Nieuwkomers en Vluchtelingen en Amarant) deze dienst niet (meer) zelf aanbieden aan hun cliënten, maar hen doorverwijzen naar SWZ. De doelgroep wordt dus ook steeds meer divers. Tot slot hebben de bezuinigingen op begeleidingsactiviteiten door professionals ervoor gezorgd dat de behoefte aan vrijwillige maatjes is vergroot.

Nieuw zijn ook aanvragen voor begeleiding aan kinderen en ouders. Onlangs vroeg het CJG een maatje aan voor alleenstaande moeder Samira (38) en haar dochtertje Dunya (3). De ontwikkeling van Dunya loopt mogelijk achter en wordt onderzocht door diverse instanties. Tussentijds wilde het CJG ontdekken of Dunya door het stimuleren van spel vooruitgang zou maken. Twee keer per week komt er nu een maatje voor zowel moeder als dochter. Hierdoor wordt Dunya minder eenkennig en leert spelenderwijs nieuw vaardigheden aan. Samira kan situaties die problemen opleveren met Dunya nu samen met het maatje veilig uitproberen. Denk bijvoorbeeld aan een bezoek aan de supermarkt, waar Samira niet alleen met Dunya heen ging omdat ze scènes schopte. Of de speeltuin waar Dunya het moeilijk vindt om samen te spelen. Het is helaas nog te vroeg om resultaten te kunnen presenteren, maar de eerste kleine overwinningen zijn geboekt.

De maatjescontacten zijn ontzettend waardevol voor de individuele client en de Zundertse samenleving. Zij dragen bij aan het verlichten van grote en complexe uitdagingen en problemen zoals eenzaamheid, dementie, psychische problematiek, empowerment, mantelzorgondersteuning en inburgering. Het tot stand brengen en in stand houden van maatjeskoppelingen is echter altijd maatwerk en daardoor intensief. Zeker nu er steeds meer hulpvragen komen van cliënten met complexe en vaak meervoudige problematiek. Naast het vinden, koppelen en begeleiden van het maatje is dan regelmatig contact met mantelzorgers en professionals van andere instanties noodzakelijk om alles goed te laten verlopen.

6.2.1 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

9600 manuren aan buddy en maatjestrjecten

6.3 Thuishulp

Deze tak van dienst wordt ingezet als hulpbehoevende inwoners een kortstondige hulpvraag hebben. Te denken valt aan een klein klusje in of rondom het huis, computerondersteuning of andere soorten van ondersteuning. Deze diensten functioneren goed. De computercursussen blijven goed gevuld en de vrijwilligersclub werd onlangs in het zonnetje gezet door de Rabobank middels de donaties van nieuwe laptops.

Het werkveld van de administratieve ondersteuners vraagt meer aandacht. Deze groep vrijwilligers, van oorsprong de ouderenadviseurs, hebben ook in 2014 heel wat casussen uitgevoerd die feitelijk niet tot hun taakgebied hoorden maar meer binnen de preventieve en repressieve taken behoren van budgetcoaches.

Ook in 2014 is deze dienstverlening weer veelvuldig aangevraagd. SWZ is kritischer geworden in het aannemen van deze casussen. Bij problematische schulden wordt de casus altijd over gedragen aan schuldhulpverlening. Wel moet opgemerkt worden dat de werkdruk bij schuldhulpverlening nog altijd dermate hoog is dat SWZ de casus soms deels moet oppakken ter voorkoming van ernstigere problemen (lees: hogere schulden, afsluitingen en gedwongen verhuizingen). Het gaat dan vooral om: het ordenen van de administratie, (telefoon)gesprekken met instanties, praktische en emotionele ondersteuning van de cliënt. Het maken van betaalafspraken met schuldeisers of het inzetten van een schuldsaneringstraject blijft dan wel bij schuldhulpverlening.

Daarnaast krijgen we ook te maken met casussen die eigenlijk nergens thuishoren. Mevrouw de Vries (86) woont nog zelfstandig. Haar netwerk is beperkt, ze is erg gesteld op haar privacy. Ze krijgt eind 2014 een TIA waarna huishoudelijke hulp, verzorging en verpleging wordt ingezet. Al snel merken de verpleegkundigen dat er amper eten in huis is. Er is ook geen geld in huis en de familie van mevrouw de Vries laat weten dat zij niet verantwoordelijk willen zijn voor het halen en betalen van haar boodschappen. De administratieve ondersteuning van SWZ wordt ingeschakeld.

Na het ordenen van de administratie (15 jaar aan administratie verspreid over honderden enveloppen) bleek dat er geen geldproblemen waren. Mevrouw de Vries kon alleen niet aan haar geld komen omdat ze niet meer begreep hoe ze geld moest opnemen of overschrijven. Via de huisarts en Ggz werd een traject voor mentorschap en bewindvoering ingezet. Echter duren deze trajecten zolang dat SWZ tussentijds intensief aan deze casus is blijven werken door het overnemen van haar gehele administratie en regelzaken. Helaas is mevrouw de Vries onlangs overleden. Voordat de mentor een stap over de drempel heeft gezet. Ondanks haar overlijden zijn we wel blij dat we hebben kunnen bijdragen aan waardige laatste maanden waarin de koelkast gevuld was, rekeningen betaald werden, de kapper en pedicure langs kwamen en mevrouw de Vries de aandacht kreeg die ze nodig had.

6.4 Netwerkcoach

Mensen hebben elkaar nodig. Met een goed sociaal netwerk leven we gezonder, bereiken we meer en oordelen we positiever over ons leven. Sociale relaties dragen bij aan de ontwikkeling van identiteit en zelfrespect. Ze helpen om een zelfstandig leven te leiden en aan de samenleving deel te nemen. Mensen die in een kwetsbare positie verkeren kunnen de steun van bekenden of vrienden goed gebruiken: gezelschapsteun, praktische steun en emotionele steun. Helaas brokkelt het sociale netwerk van mensen in kwetsbare situaties vaak geleidelijk af. Een netwerkcoach kan helpen om het netwerk te versterken of uit te breiden.

SWZ heeft eind 2014 de eerste groep vrijwilligers opgeleid tot netwerkcoach. De eerste koppelingen zijn vanaf 2015 van start gegaan. Dit jaar zal als proefperiode dienen om te bekijken hoe de methodiek functioneert, voor welke doelgroepen deze werkzaam is en hoeveel (geschikte) aanvragen er komen voor netwerkcoaching. Goede ervaringen en resultaten van cliënten, netwerkcoaches en SWZ kunnen resulteren in het opleiden van meer netwerkcoaches vanaf 2016.

Mandy (54) komt van oorsprong uit België maar verhuisde enkele jaren geleden naar Nederland voor de liefde. Nu is haar relatie uit, raakte ze verwickeld in een rechtszaak, is ze werkloos geworden en kampt met diverse lichamelijke problemen. Haar sociale netwerk bevond zich geheel in België, waardoor Mandy in een diep gat viel toen ze zowel haar baan als haar relatie verloor. Terug verhuizen naar België is helaas geen optie.

Met netwerkcoach Carry verwerkt ze nu stapje voor stapje wat haar is overkomen en probeert ze weer grip te krijgen op haar leven. Het uiteindelijke doel is om haar netwerk in Nederland uit te breiden zodat ze haar leven hier opnieuw kan gaan opbouwen.

6.5 Administratieve ondersteuning

Zoals al gezegd, dit waren van oorsprong de ouderenadviseurs die senioren op weg hielpen met van alles. Van lieverlee is daar steeds meer werk bij gekomen. Vanuit de sociale raadslieden werden casussen aangeboden, gemeentelijke afdelingen vroegen om ondersteuning voor vluchtelingen, asielzoekers en allochtonen. Het meeste gaat over het op orde brengen van administratie, zorgen dat men zicht heeft op zijn/haar eigen financiële positie en blijft houden.

Dit zijn vaak complexe en langdurige dienstverleningen, zeker ook omdat het om preventie en leren gaat.

Om dit doel te behalen levert SWZ de volgende resultaten:

- ✓ Geïnformeerde en of geadviseerde inwoners;
- ✓ Inwoners die de weg kennen binnen regelgeving en maatschappelijke instellingen
- ✓ Voldoende vrijwilligers
- ✓ Overzicht van wensen en behoeften bij de doelgroep
- ✓ Publicaties in krant en en verspreid foldermateriaal
- ✓ Vereenvoudigd aanbod van informatie en advies

Korte karakteristiek

SWZ richt zich binnen deze dienst vooral op advies en informatie. SWZ doet dit zowel passief als actief. Met actief bedoelen we het actief benaderen van burgers via voorlichtingscampagnes en huisbezoeken. Passief houdt in dat de informatie geleverd wordt als de inwoner daar om vraagt.

Een steunpunt is een laagdrempelige voorziening voor iedereen in de gemeente. Op dit moment heeft SWZ dat niet, maar dat is snel op te zetten. Eisen die aan vrijwilligers worden gesteld in deze dienst zijn hoog. Vrijwilligers moeten goed zijn opgeleid, zelfstandig kunnen werken en over sociale vaardigheden beschikken. Daarbij is de rol van de beroepskracht van belang.

Samenwerking, intern en extern

SWZ is niet de enige instelling die zich bezig houdt met advies en informatie. SWZ werkt nauw samen met andere instellingen die op allerlei niveaus werkzaam zijn binnen de Gemeente.

I. Dienstenaanbod

Voor advies en informatie biedt SWZ de volgende mogelijkheden:

- ✓ Activerende begeleiding
- ✓ Informatie, advies en cliëntondersteuning
- ✓ Maatschappelijk makelen
- ✓ Ontmoeting, ontspanning, ontplooiing
- ✓ Sociale interactie en belangenbehartiging
- ✓ Vrijwilligersondersteuning

2. Activiteiten:

Het geven van informatie en adviezen biedt SWZ de volgende mogelijkheden:

- ✓ Informatie over diverse voorzieningen en over wet- en regelgeving en procedures op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- ✓ Geeft ondersteuning bij het aanvragen en invullen van formulieren op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- ✓ Draagt zorg voor een juiste doorverwijzing;
- ✓ Benadert cliënten en legt huisbezoeken af;
- ✓ Is aanwezig bij grote activiteiten in Zundert
- ✓ Helpt cliënt bij het begrijpen van de taal inzake documenten;
- ✓ Helpt bij het invullen van formulieren;
- ✓ Biedt ondersteuning bij het ordenen van de administratie;

Het ondersteunen van vrijwilligers (werving, begeleiding en scholing)

- ✓ Draagt zorg voor voldoende vrijwilligers, actieve werving
- ✓ Begeleidt vrijwilligers
- ✓ Draagt zorg voor deskundigheidsbevordering
- ✓ Legt contacten met nieuwe vrijwilligers

Inspelen op nieuwe doelgroepen.

- ✓ Volgt maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het eigen werk
- ✓ Brengt signalen en behoeften in beeld van nieuwe ontwikkelingen (doelgroepen)
- ✓ Organiseert informatiebijeenkomsten voor nieuwe doelgroepen
- ✓ Werft nieuwe vrijwilligers uit deze doelgroepen
- ✓ Legt contacten met nieuwe doelgroepen

Ondersteuning cliënten

- ✓ Beoordeelt welke instantie de gevraagde hulp het beste kan bieden en verwijst door
- ✓ Maakt afspraken met betrokken partijen: partner, familie of hulpverleningsinstanties
- ✓ Maakt afspraken met cliënt over begeleidingstraject
- ✓ Houdt rapportage en registratie bij van de cliënt

Afgeleide activiteiten

- ✓ Neemt deel aan verschillende overlegvormen zowel extern als intern
- ✓ Neemt deel op verzoek aan projecten

6.5.1 Computerondersteuning

Deze dienst richt zich vooral op ouderen en ondersteunt hen bij computergebruik. In de meeste gevallen gaat het om uitleg op en via de digitale snelweg. In een enkel geval moet een virus worden verwijderd of de computer opnieuw worden geïnstalleerd. Voor deze dienstverlening wordt een kleine bijdrage gevraagd en draait nagenoeg kostendekkend. Uit de cijfers blijkt dat ook op deze dienst wederom een groter beroep wordt gedaan dan in de vorige jaren.

6.5.2 Klus en tuindiensten

De klus en tuindienst wordt ook grotendeels ingezet bij ouderen die een klein klusje hebben en dit niet zelf kunnen uitvoeren. Incidenteel wordt het ook ingezet bij anderen. Het gaat om kleine simpele handelingen en niet voor verbouwingen of renovatie. Net als bij de computerondersteuning wordt een kleine bijdrage gevraagd en ook deze dienst draait nagenoeg kostendekkend.

6.5.3 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

1470 manuren aan inzet

7. Vroegsignalering/preventie: Participatie en zelfredzaamheid

In een samenleving zijn altijd mensen die om welke reden dan ook niet meedoen, willen doen of kunnen meedoen aan die samenleving. Vroegtijdig signaleren van problemen en het stimuleren van een gezonde leefstijl door welzijns- en zorgverleners kan gezondheidsproblemen voorkomen. Mensen maken dan minder gebruik van hulp en zorg. Maar hoe bereik je mensen die risico lopen als gevolg van hun leefstijl en leefomstandigheden?

De focus van welzijns- en zorgverleners moet liggen op gedrag en gezondheid en niet meer op ziekte en zorg. Dus benadruk het positieve, wat kun je veranderen in je gedrag waardoor je minder gezondheidsklachten hebt? Bevorder het gezonde leven!

Eigen verantwoordelijkheid

Dit vraagt veel meer dan nu van de eigen verantwoordelijkheid voor de gezondheid. De burger is in deze aanpak niet meer een passieve consument van zorg. Hij is een actieve burger op zoek naar gezondheid en naar kansen om mee te doen in de samenleving. De welzijns- of zorgprofessional kan hem daarbij helpen.

SWZ heeft binnen de gemeente Zundert een aantal diensten en activiteiten die kunnen bijdragen aan dat bewustwordingsproces. En op de achtergrond is tevens dan het signalerende en ondersteunende van zorg en welzijnsprofessionals.

7.1 Huiskamers

Huiskamers binnen de gemeente Zundert zijn een gevolg van het project huiskamer Achtmaal welke via de IDOP was opgezet. Met de ervaringsgegevens vanuit dit project heeft SWZ samen met netwerkpartners in 2012 de eerste aanzet gemaakt voor vervolgttrajecten. In 2014 werd dit verder uitgebreid en thans zijn er 5 huiskamers operationeel. Een van de huiskamers is een zogenaamde huiskamer Plus, waar mensen met een lichte beperking en zonder indicatie naar toe kunnen.

Alle nieuwe huiskamers hebben een eigen identiteit, maar dienen wel te voldoen aan een aantal grondbeginselen: Laagdrempelig, vraaggericht, kostendekkend, gedragen en uitgevoerd door vrijwilligers, participatie bevorderend en er moet een (zorg)netwerk om heen kunnen worden gevormd. Naast gezelligheid dient ook mogelijke zorg en informatieverstrekking aan de orde te komen. Kostprijs voor deelnemers van alle huiskamers is vastgesteld op €15,00 per keer.

Surplus, Avoord, Amarant, Thebe en de dorpshuisbesturen zijn in de nieuwe werkwijze de facilitaire en zorgondersteunende organisaties.

Zij innen, beheren en bewaken de geldstroom of leveren zorgondersteuning op aanvraag. SWZ heeft en neemt de projectleidersrol op zich. Met de organisaties is besproken dat er verschillende initiatieven zijn en men staat daar open voor.

Door de huiskamers hebben een grote groep (kwetsbare) inwoners van de gemeente wekelijks een plek waar zij naar toe kunnen voor gezelligheid, vriendschap, ontspanning en een maaltijd.

Het maatschappelijk effect van benoemde activiteiten is participatie, integratie en bestrijding van eenzaamheid. Bijkomstig effect is dat welzijn snel met zorg kan schakelen door de samenwerking indien dit nodig is, en er is ruimte voor noodzakelijke informatieverstrekking aan deze doelgroep.

Contacten/overleg contactpersonen deelnemers

Dit jaar is meer geïnvesteerd in het verzamelen van de contactgegevens van mantelzorgers /contactpersonen en het onderhouden van deze contacten.

Dit is een meerwaarde omdat er structureel contact is met bijvoorbeeld de familie.

Er is contact geweest over het welzijn van deelnemers van de huiskamer met de achterban.

In alle gevallen lijkt dit gewaardeerd te worden/zijn door zowel de deelnemers als de contactpersonen en het heeft geleid tot een intensievere begeleiding en bredere ondersteuning. Denk hierbij aan het voorzien van informatie, contacten leggen tussen cliënt en bijvoorbeeld thuiszorg, huisarts, dementieconsulent, woningcorporatie waardoor gericht hulp is ingezet. Ook heeft het in meerdere gevallen geleid tot de inzet van vrijwilligers/activiteiten buiten de huiskamer om. Meer dan eens is er contact onderhouden met als doel ondersteunend/een luisterend oor te zijn aan de mantelzorgers en mee te denken over de situatie.

Familiedag

Op verschillende locaties is er samen met de vrijwilligers en deelnemers voor gekozen om een familiedag/koffieochtend te houden waarbij de contactpersonen en overige familieleden en kennissen de mogelijkheid werd geboden om te komen kijken wat de huiskamer inhoudt. Hier is de door de organiserende partijen uitleg gegeven over het project, konden er vragen worden gesteld en kon er kennis worden gemaakt met de overige deelnemers en vrijwilligers waarmee vader/moeder/opa/oma of buurvrouw etc wekelijks contact hebben.

Uitwisseling huiskamer

Om de deelnemers een beeld te geven over hoe het er in andere huiskamers aan toe gaat is er gekozen om een uitwisseling te laten plaatsvinden. Deelnemers van de ene huiskamer schoven een dag aan bij een andere huiskamer om ideeën op te doen.

Korte lijnen met huisartsen/zorg

Er zijn hele korte lijnen met huisartsen en zorgverleners in het kader van preventie en voorkoming van crisishulp/zorg. Deze samenwerking was in 2013 al ingezet maar is in 2014 structureel geworden.

7.1.1 Huiskamers sfeerverslagen

Nonnekeshof

Huiskamer Nonnekeshof loopt nog steeds goed. Het is een echte damesgroep waar veel gekletst wordt, om de week iets creatiefs wordt gedaan en ook veel spelletjes worden gespeeld. De dames in de groep zijn zeer nauw betrokken met elkaar en erg begaan met elkaars leven. Wekelijks wordt er opgestart met kletsen waarbij alle vervelende, moeilijke en ook mooie dingen besproken worden. Bijvoorbeeld ziekte van een kind/klein kind, het verlies van een familielid of vriend, de geboorte van een achterkleinkind of het afstuderen van een kleinkind. Alle aspecten van het leven worden besproken. Ook wordt er veel over vroeger gesproken, bijvoorbeeld met dodenherdenking, bevrijdingsdag, de feestdagen etc. is er ieder jaar weer gebleken veel behoefte te zijn aan praten. Hier wordt dan ook altijd extra aandacht aan besteed, bijvoorbeeld wordt het gesprek meer geleid zodat het een groeps gesprek wordt waarbij iedereen aan het woord komt en gehoord wordt. Er is veel vertrouwen in elkaar en ook buiten de huiskamer is er ondertussen veel contact ontstaan. De dames denken met elkaar mee wanneer er bijvoorbeeld problemen in de thuissituatie zijn en je merkt dat dit de dames sterker maakt, meer zelfvertrouwen geeft waardoor ze voor zichzelf durven op te komen.

Helaas hebben we dit jaar ook afscheid moeten nemen van enkele deelnemers waarvan er ook doorverwezen zijn naar de dagverzorging en uit en thuis van Surplus. Hierdoor weet je dat de mensen weer op het juiste plek terecht komt waardoor het afscheid iets makkelijk wordt voor de begeleiders en deelnemers. Goede samenwerking met Surplus is hierbij cruciaal.

Ook is er wekelijks inzet geweest van een stagiaire van SWZ waardoor signalering en begeleiden van deelnemers en vrijwilligers directer en daardoor sneller verloopt. Dit voorkomt onnodige problemen die anders door afwezigheid van de professional of stagiaire zouden ontstaan. Deelnemers maar ook contactpersonen hebben dit jaar aangegeven het op prijs te stellen dat we zo nauw betrokken zijn en zaken gelijk bespreekbaar maken wanneer dit nodig is.

Wernhout

Huiskamer Wernhout heeft een vrij bewogen jaar gehad, het heeft nieuwe deelnemers mogen verwelkomen maar heeft helaas ook afscheid moeten nemen van geliefde deelnemers. Het is een grote groep geworden waar uiteraard sociaal contact ook zeer belangrijk is. Er wordt veel met elkaar gesproken over familie, zorg, thuis etc. maar wel lijkt dit minder diep in te gaan op vertrouwelijke zaken dan bijvoorbeeld bij het Nonnekeshof. Het is een zeer hartelijke groep waar nieuwe deelnemers makkelijk in opgenomen worden. Er heerst over het algemeen een zeer uitgelaten en gezellige sfeer wat natuurlijk ook inherent is aan de locatie. De Wierenbos heeft een open uitstraling waardoor het mensen uitnodigt een keer aan te schuiven. Ook nemen er al enkele mannen deel aan deze huiskamer waardoor dit ook voor nieuwe mannelijke deelnemers makkelijker is om aan te schuiven. Bij deze huiskamer is er veel geïnvesteerd in de contacten met contactpersonen wat het makkelijker maakt informatie door te geven of input te vragen wanneer dit nodig is.

De begeleiding van SWZ blijkt belangrijk te blijven voor de deelnemers maar vooral voor de vrijwilligers. Zij willen zich gesteund voelen en merken dat er interesse is vanuit SWZ. Wekelijkse contacten door professional of stagiaire zijn naar mijn inziens daarom noodzakelijk, vooral als je het vertrouwen binnen een zo hechte gemeenschap als Wernhout wilt krijgen en blijven behouden. De groep vrijwilligers is een stuk kleiner geworden maar wel heerst er mede door nieuwe gemaakte afspraken een goede samenwerking. Het is een hele betrouwbare, trouwe en fanatieke groep vrijwilligers die zich voor de volle 100 % inzet voor de activiteit en de deelnemers. Ook de betrokkenheid van SWZ hierbij wordt zeer op prijs gesteld waardoor overleg en dergelijke nu veel soepeler verloopt.

Achtmaal

Dit is de langstlopende huiskamer met een bijna constant stabiel aantal deelnemers. Wel hebben er veranderingen plaatsgevonden in de groep, een aantal dames is in overleg met de familie doorgedaan naar de dagverzorging en door de bijna altijd aanwezige wachtlijst is de lege plek iedere keer bijna onmiddellijk opgevuld. De dames zijn zeer met elkaar begaan en het is een hele warme, hartelijke groep mensen. Er is veel behoefte aan creatieve activiteiten, groepsspellen zoals bijvoorbeeld Quizen en natuurlijk lekker kletsen. Voor uitstapjes is bij deze huiskamer helaas bijna nooit budget, waar andere huiskamers €3,- euro per persoon per week voor activiteitengeld hebben is dit in Achtmaal 1€. Hier wordt dus bijvoorbeeld wekelijks maar €15,- gespaard wat met een uitstapje ook weer onder de 15 deelnemers + begeleiders besteed moet worden. In bijvoorbeeld Klein Zundert is dit €3,- euro per persoon keer 9 deelnemers is €27,- euro per week wat dus maar aan 9 deelnemers en begeleiders besteed hoeft te worden. Binnen enkele weken loopt dit verschil al erg op waardoor het contrast erg groot is met de andere huiskamers en soms ook voor onvrede zorgt.

Omdat Achtmaal een zeer hechte gemeenschap is waar iedereen bijna altijd op de hoogte is van ieders situatie is het soms moeilijk om tussen te komen of enige invloed uit te oefenen op de activiteit. Wenselijk zou zijn meer structurele aanwezigheid van een stagiaire of professional bij deze activiteit maar door de nieuwe huiskamer klein Zundert die veel inzet heeft gevraagd is dit niet mogelijk geweest.

Bij deze huiskamer wordt wekelijks een programma voorbereid en aangeboden door een professional van Avoord. De vrijwilligers vinden dit hier ook belangrijk hebben minder input in de activiteit en het besteden van activiteitengeld als in de overige huiskamers.

Klein Zundert

Klein Zundert is in 2014 opgestart en dit was gelijk met een grote groep vrijwilligers (ruim 10) en 9 enthousiaste deelnemers. De groep bestaat uit allemaal dames en ze delen dezelfde interesses, er wordt voornamelijk gekaart, gezelschapsspellen gespeeld en wekelijks iets creatiefs. Ook zijn er al enkele uitjes geweest bijvoorbeeld naar de Bosrand en Etten Leur.

Omdat dit een huiskamer plus is, is het zeer belangrijk gebleken goede contacten te hebben met de familie/mantelzorgers van de deelnemers. Er wordt ook bijna wekelijks wel met iemand contact opgenomen om iets te bespreken. Van inzet van zorgpartners is nog geen sprake geweest. Tot nu toe zijn het bijna allemaal mensen met problemen op het gebied van geheugen/dementie en dit is tot nu toe goed begeleid kunnen worden door de vrijwilligers. Wel is er regelmatig bijsturing nodig vanuit SWZ waardoor wekelijkse betrokkenheid ook een must is in deze vorm. Ook doordat er veel vrijwilligers die ook bij de KBO zijn aangesloten bij betrokken zijn is het belangrijk om wekelijks in contact te blijven over afspraken, activiteiten en begeleiding. Dit vergt meer inzet dan verwacht waardoor deze huiskamer ook heel wat meer uren begeleiding vanuit SWZ heeft gevraagd dan waarschijnlijk zonder betrokkenheid van de KBO nodig was geweest. Wel zijn het allemaal zeer positieve, lieve, betrokken en enthousiaste vrijwilligers die alles overhebben voor het project en de deelnemers. Het is soms alleen verwarrend dat de activiteit wordt georganiseerd door SWZ met als Partner de KBO maar dit door de KBO zo niet naar buiten wordt gebracht. Voor het en dan vooral het bestuur is het hun activiteit waar zijn ook bij betrokken zijn. Om dit positief om te draaien en het vertrouwen te krijgen en behouden van de vrijwilligers en deelnemers is het uiterst belangrijk hier wekelijks een moment bij aanwezig te zijn.

Rijserf

Huiskamer Rijserf is de meest stabiele huiskamer. Er is weinig tot geen verandering in vrijwilligers en deelnemers. Het aantal is dus helaas ook niet gegroeid, ook heeft Pr hier niet aan geholpen. Een gedachte is ook nog steeds dat de locatie hiermee te maken heeft, uit signalen blijkt dat het Rijserf toch door nog veel mensen met zorg geassocieerd wordt en zij zien het daardoor als een grote stap om daar naartoe te gaan voor een activiteit. Feit is dat deze huiskamer net zo opgezet is als alle andere huiskamers en er dus geen zorg bij betrokken is maar het beeld blijkt toch voor veel mensen nog anders te zijn.

Rijserf is een leuke huiskamer met gezellige mensen. Ondertussen is er ook een hechte band bestaan onder de deelnemers, dit merk je vooral in de benadering naar elkaar gedurende activiteiten. Buiten de huiskamer is er voor zover we weten geen contact onder de deelnemers, wel kijken ze er iedere week naar uit om elkaar weer te zien en een dag samen door te brengen.

Ook bij deze huiskamer worden er wekelijks activiteiten aangeboden en voorbereid vanuit Avoord en wordt er 's middags altijd nog gekaart. Wel gaan steeds meer vrijwilligers zelf het initiatief nemen om zelf met ideeën te komen voor de activiteit en deze voor te bereiden. Deze groep vrijwilligers is aangesloten bij Avoord en heeft aangegeven ieder opstart en afsluitmoment ondersteuning te wensen vanuit SWZ of Avoord.

7.1.2 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

Huiskamer Nonnekeshof: 48 x plaatsgevonden

4 vrijwilligers

375 deelnemers over het jaar

6 x uitstapje

Huiskamer Rijserf:

47 x plaatsgevonden

8 vrijwilligers (Avoord)

293 deelnemers over het jaar

3 x uitstapjes

Huiskamer Wernhout:

48 x plaatsgevonden

9 vrijwilligers

560 deelnemers over het jaar

6 x uitstapjes

Huiskamer Achtmaal:

48 x plaatsgevonden

11 vrijwilligers

650 deelnemers over het jaar

3 x uitstapjes

Huiskamer Plus Kl. Zundert 10 x plaatsgevonden

11 vrijwilligers

90 deelnemers over het jaar

2x uitstapjes

Totaal:

Huiskamers per jaar : 201

Deelnemers per jaar : 1968

Vrijwilligers : 43

Vrijwilligers uren : 3216

7.2 Wandelclub o.a. als respitzorg

Regelmatig komt tijdens een intake de vraag om te gaan wandelen. Deze vraag komt echter vaker vanuit de mantelzorgers dan de "cliënt" en blijkt ook voor laatstgenoemde best wel wat spanning op te roepen. Mensen geven aan het niet fijn te vinden afhankelijk te zijn van een , vaak in eerste instantie, onbekende. Vooral de mensen die slechter ter been zijn of afhankelijk zijn van een rolstoel geven aan dit onprettig te vinden. Ook leeft de onzekerheid of er wel een klik is waardoor het misschien ongemakkelijk zou kunnen worden om met iemand op pad te gaan.

Om in deze gevallen toch tegemoet te komen aan de vraag van de mantelzorgers en de drempel te verlagen voor de cliënten en hebben we ervoor gekozen een wandelclub op te zetten. Mensen zijn niet meer afhankelijk van 1 persoon aangezien zij met een groep op pad gaan. Ook hoeven zij zich niet te schamen om bijvoorbeeld in het openbaar gezien te worden in de rolstoel of met rollator omdat er meer deelnemers meegaan die hier mee te maken hebben. Belangrijkste punten bij het opzetten van de wandelclub waren sociale contacten leggen en onderhouden, weer over de drempel en meer buiten zijn en meer in beweging maar wel afhankelijk van ieders eigen kunnen.

De insteek was om de chauffeur van de bus samen met enkele begeleiders en de deelnemers een leuke middag weg te laten hebben in de omgeving van Zundert. Bij slecht weer werd er daarom uitgeweken naar een binnenlocatie en zo kon het wandelen toch altijd doorgaan. De route/locatie werd bepaald door de begeleiders in overleg met de deelnemers omdat zij de mooie plekjes van gemeente Zundert het beste kennen.

Na het wandelen werd er meestal nog ergens gebruik gemaakt van een lekkere versnapering en werd iedereen weer thuisgebracht.

Voor zowel de begeleiders als de deelnemers was dit een hele mooie activiteit waar veel positieve resultaten werden behaald. Mensen kwamen weer meer buiten, genoten weer van de omgeving en waren weer over de drempel waardoor het steeds makkelijker werd om naar buiten te gaan. Omdat iedereen bij de wandelclub zelf kan aangeven hoever hij/zij wilt wandelen is het ook voor niemand te zwaar en blijft het leuk. Ook kan hierdoor iedereen deelnemen, mensen met rollator, nordicwalking stokken en rolstoel waren wekelijks aanwezig. Hier werd dan ook het aantal vrijwilligers op ingepland. Ook voor cliënten die graag als vrijwilliger aan de slag wilde bij SWZ is dit een hele mooie activiteit gebleken. Mensen kunnen toch de ondersteuning bieden aan anderen en zelf weer ondersteuning krijgen van de meer ervaren vrijwilligers en de chauffeur.

Deze wandelclub heeft plaatsgevonden van april tot in het najaar. In het begin vond het wekelijks plaats maar door de grote vraag werd dit werd al gauw 2 x in de week.

7.2.1 Cijfers

32x plaatsgevonden

145 deelnemers over het jaar

400 vrijwilligersuren

7.3 Computercursus senioren ‘het PC –café’

De digitalisering van de samenleving maakt dat alle burgers, inclusief ouderen, een computer nodig hebben om dagelijkse zaken te regelen. Loketten zijn in rap tempo verdwenen. Geld overmaken, een verzekering afsluiten, belastingaangifte doen; een computer vormt (soms de enige) toegang tot allerlei diensten en producten. Het Pc-Café is een laagdrempelige voorziening waarin ouderen bekend worden gemaakt met het gebruik van de computer. Na de cursus zijn zij meestal in staat om de computer zelfstandig te gebruiken voor nuttige en plezierige doeleinden.

Op rustig tempo doorlopen zij in groepsverband verschillende modules en leren ze stap voor stap hoe ze de computer kunnen gebruiken. In het begin komt de basis aan de orde. Sommige mensen komen echt voor het eerst in aanraking met een computer. Wat is een bureaublad? Hoe functioneert de muis? En hoe zet je hem uit? Daarna wordt de kennis verdiept met Internet, e-mailen, Internetbankieren etc. Tijdens de les is de begeleiding intensief. Eén vrijwilliger begeleidt maximaal 4 deelnemers. Het Pc-Café heeft naast de informatieve, ook een sociale functie. Er wordt veel geleerd, maar het is ook nog eens gezellig.

7.3.1 Cijfers

70x plaatsgevonden

60 deelnemers over het jaar die meerdere cursussen en/of dagdelen hebben gevolgd.

7.4 MBVO

In het gedachtegoed van de Wmo waarbinnen gesproken wordt over ouderen die vitaal moeten blijven door bewegen heeft SWZ gemeend ook in 2014 het MBVO te blijven ondersteunen en mogelijk maken. SWZ heeft overigens daardoor een directe link met de doelgroep ouderen.

Ieder mens beweegt om deel te kunnen nemen aan het leven. De alledaagse handelingen geven al aan, dat bewegen nodig is in het leven. Bewegingsactiviteiten hebben als doel het bewegen van de ouder wordende mens te onderhouden, zodat zij zo optimaal mogelijk blijven functioneren en zo lang mogelijk in staat zijn zichzelf te redden. Meer Bewegen voor Ouderen' (MBvO) is een bewegingsactiviteit, die is gericht op de specifieke situatie van de ouder wordende mens. Het beoogt de bevordering van de motorische activiteiten van ouderen met als doel hun betrokkenheid bij de wereld om hen heen te optimaliseren, zodat zij lichamelijk, geestelijk en sociaal zo lang mogelijk optimaal zullen blijven functioneren.

De beweegactiviteiten binnen SWZ sluiten aan bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de deelnemers. Bij het aanbieden van de groepslessen wordt gebruik gemaakt van muziek, zang en diverse kleurrijke en veilige materialen. De lessen vinden plaats in een sfeervolle omgeving, waar de cliënt zichzelf kan zijn en in contact kan komen met anderen. Kenmerkend ervan is, dat de ouderen uitgenodigd worden tot plezierig en veelzijdig bewegen, tot het opdoen van verschillende bewegingservaringen en tot het behouden en leggen van contacten.

Er werd in ieder kerkdorp een gymactiviteit aangeboden en 2 zwemactiviteiten in zwembad de Wildert.

Met de speciaal gecertificeerde docent worden afspraken gemaakt over de begeleiding en inhoud van de activiteit. De 9 groepen hebben ieder een vrijwilliger die de contactpersoon is voor SWZ. De activiteiten draaien nagenoeg kostendekkend.

7.4.1 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

- 9 gymgroepen
- 340 activiteiten
- 217 deelnemers die wekelijks deelnemen
- 875 r vrijwilligerswerk

8. Overig vrijwilligerswerk

8.1 Chauffeurs

Naast de chauffeurs en begeleiders die SWZ heeft op de BPB zijn er ook een aantal vrijwilligers die kunnen worden ingeschakeld als mensen niet meer alleen naar een ziekenhuis of dokter kunnen of willen gaan, en niet terug kunnen vallen op familie. Gelet op het succes van de BPB is er in 2014 op een veel grotere basis gebruik gemaakt van deze dienst

8.1.1 Cijfers

92 ritten werden uitgevoerd om inwoners te laten deelnemen aan de samenleving

8.2 Ontmoetingsspunt

6 vrijwilligers die gezamenlijk 1900 uur hebben gedraaid.

8.3 Loket Elz

8.3.1.1 Loket Elz

Op drie ochtenden in de week wordt de receptie van het loket Elz (het Wmoloket) in Zundert bemand door vrijwilligers. Zij hebben daar een gastvrouwen/receptiefunctie die van wezenlijk belang is voor de toegankelijkheid van de Wmo voorzieningen

132 ochtend in totaal 528 uur

8.4 Alzheimercafe

Naast het feit dat SWZ deelneemt in de stuurgroep is SWZ ook op de uitvoeringsavonden aanwezig met vrijwilligers en professionals. De doelstelling daarvan is dat onder de mantelzorgers bekend wordt wat SWZ eventueel voor hen kan betekenen.

9. Ondersteuning burgerinitiatief

SWZ is in 2014 diverse keren benaderd door inwoners die goede ideeën hebben om het bestaande cursus- en dienstenaanbod in Zundert uit te breiden. Een hele mooie ontwikkeling, zeker omdat zij beter weten dan wie dan ook wat de behoeftes van de Zundertse samenleving zijn. We gaan niet zelf aan de slag met deze ideeën, maar ondersteunen de initiator om het idee uit te werken tot een plan en dit uit te voeren. Naast de waarde die de cursus of dienst in zichzelf draagt, is het ook voor de initiator een leerzame route die bovendien kan bijdragen aan empowerment van kwetsbare doelgroepen. SWZ is voornemens om ook in 2015 oren en ogen open te houden voor interessante burgerinitiatieven.

Myra (?) komt uit Marokko, maar woont al ruim 20 jaar in Nederland. In die periode heeft ze naast de inburgeringscursus geen opleidingen gevolgd of betaald werk uitgevoerd. Haar Nederlands is ook niet optimaal. Daarnaast hebben zich er in haar thuissituatie vele problemen voorgedaan. Nu het daar wat beter gaat kruipt Myra langzaam uit haar schulp. Eind 2014 kwam Myra bij SWZ met het idee om een cursus "Leren omgaan met de naaimachine" te organiseren in Zundert. In eerste instantie zijn we haar idee verder gaan onderzoeken en uitbreiden, wat heeft geleid tot een plan van aanpak. Vervolgens is er een geschikte locatie en tijd gevonden op de St. Anna basisschool. Begin januari 2015 was de eerste les een feit en waren alle beschikbare cursistenplekken opgevuld. Met een klein beetje hulp van SWZ hoopt Myra de cursus in 2015 verder vorm te geven. Ze droomt al van meerdere klasjes om alle geïnteresseerden een plekje te kunnen bieden.

10. Samen voor Zundert

Zoals beschreven in de inleiding heeft SWZ besloten om alle grootschalige projecten voortaan onder de naam "Samen voor Zundert" uit te voeren.

Het *samen* is precies waar het omgaat., en wat het krachtig maakt. Instellingen, professionals, lokale ondernemers, organisaties en vrijwilligers die samen een sociaal of maatschappelijk evenement uitvoeren voor inwoners van Zundert.

Het straalt samenhang uit en de kans van slagen en succes vooral voor de inwoner is groot.

Één van de eerste evenementen was het Kerstdiner in Rijsbergen. Het was een landelijk initiatief van de MOgroep¹ en de Jumbo supermarkten. Er werden landelijk organisaties gezocht die vorm wilde geven aan het Kerstdiner. SWZ was een van de 200 organisaties die zich aan had gemeld.

Door Jumbo werden alle ingrediënten voor het diner gratis beschikbaar gesteld evenals kerstpakketten voor mensen niet deelnemen aan het Kerstdiner.

Nadat SWZ de definitieve toezegging had zocht het vrijwilligers en organisaties die wilde meewerken. En dat werd een succes. Vanaf het prille begin sloten zich organisaties aan zoals Amarant en Thebe. Later volgden de sociale raadsleden, de huisartsen, wethouder de Hoon en vele vrijwilligers ook aan.

De professionals van zorg en welzijn en de wethouder waren nu ook als vrijwilligers aan het koken, serveren of als gastvrouw aan werk samen met nog eens dik 50 vrijwilligers van de deelnemende organisaties maar ook van buiten Zundert.

We kregen support van een lokaal autoverhuurbedrijf en een ander uit Breda voor een extra busjes voor het vervoer . Een lokale drukker maakte de flyers kosteloos en een aantal bedrijven van buiten Zundert doneerde geldbedragen.

Ruim 75 inwoners van Zundert kregen een heerlijk Kerstdiner voorzien van een hapje en een drankje, maar vooral het gezellig samen zijn en de Kerstvierden was een succes. De deelnemers waren oud, jong, man, vrouw, allochtoon en autochtoon.

Ook werden er 125 Kerstpakketten bij mensen thuis afgegeven.

Omdat het vooral voor de deelnemers een succes was hebben de deelnemende partijen besloten dat er in 2015 zeker weer een dergelijk evenement moet komen.

¹ Branchevereniging Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvangorganisaties

11. Vluchtelingenwerk

Sinds december 2013 begeleid SWZ vluchtelingen/nieuwkomer die in de gemeente Zundert worden gehuisvest.

Het begeleidingsproces start op het moment dat de vluchtelingen de woning die is aangeboden accepteert..In opdracht van de gemeente, ondersteunt SWZ deze mensen bij alle praktische stappen die zij hierbij moeten nemen. Dit varieert van ondersteuning bij het afsluiten van het huurcontract, het aanvragen van een lening, het helpen bij het inrichten van het huis, tot het aanmelden van kinderen bij een school.

Primaire doel van de begeleiding en ondersteuning is zorg dragen dat de vluchteling/nieuwkomer mogelijkheden heeft en krijgt om te participeren in de Zundertse samenleving en zo snel mogelijk zelfstandig daaraan kan deelnemen.

Om (opnieuw) zelfredzaam te worden moeten vluchtelingen/nieuwkomer eerst leren en begrijpen hoe zaken in Nederland geregeld zijn en moeten worden. Wat hun rechten en plichten zijn. Wat er moet gebeuren om als volwaardige burger deel te nemen in de Nederlandse/Zundertse samenleving. Daarbij is het maken van een goede start belangrijk om zo zonder belemmeringen een nieuw bestaan op te kunnen bouwen.

Het geven van intensieve maatschappelijke begeleiding is een kerntaak. De maatschappelijke begeleiding wordt geboden in de vorm van coaching en advies gericht op zelfredzaamheid en richt zich in eerste instantie op het voorkomen en oplossen van problemen.

SWZ draag samen met de vluchteling/nieuwkomer zorg voor:

- ✓ Aanvraag DigiD; energie, verzekeringen, toeslagen, DUO leningen
- ✓ Aanmelding huisarts en apotheek;
- ✓ Aanmelden inburgeringcursus;
- ✓ Aanmelden eventuele kinderen op scholen;
- ✓ Regelen van kinderopvang;
- ✓ Zorg dragen dat de eerste noodzakelijke huisraad wordt aangeschaft;
- ✓ Ondersteuning administratief;
- ✓ Mobiliteit regelen;
- ✓ Wegwijs maken in de lokale voorzieningen en winkels;
- ✓ Sociale contacten stimuleren;
- ✓ Het helpen bij het beantwoorden van de eerste post.

Het proces is afhankelijk van de gezinssituatie en de complexiteit tussen de drie en zes maanden. Na die tijd moet de vluchteling in staat zijn zelfstandig zaken te kunnen oppakken.

Binnen het begeleidingsproces werkt SWZ samen met:

- ✓ Gemeente Zundert diverse afdelingen;
- ✓ Thuisvester;
- ✓ Huisartsen en apotheken;
- ✓ Basisscholen Zundert;
- ✓ Kinderopvang organisaties;
- ✓ Voortgezet onderwijs;
- ✓ Vluchtelingenwerk

11.1 Cijfers

In 2014 werd de volgende ondersteuning geleverd:

- ✓ 8 gezinnen werd ondersteuning geleverd;
- ✓ 1 alleenstaande werd ondersteuning geleverd;
- ✓ 18 volwassenen;
- ✓ 16 kinderen.

Een gezin werd in 2014 nog ondersteund vanuit 2013. Alle overige statushouders werden in 2014 in Zundert gehuisvest.

12. Stage

SWZ is sinds januari 2013 een gecertificeerd leerbedrijf via de Ecabo en Calbris. Hierdoor is het mogelijk dat HBO en MBO studenten van administratieve en sociale opleidingen praktijkstages kunnen doen bij SWZ.

Structurele stages

Omdat SWZ nu een gecertificeerd leerbedrijf is kunnen studenten van HBO en MBO opleidingen bij SWZ hun stages uitvoeren. Zoals al eerder benoemd heeft SWZ een vernieuw stagebeleid ingevoerd per 2013 waardoor het voor studenten mogelijk is om op een iets andere manier stages te volbrengen dan normaliter van toepassing is.

In het kort komt het erop neer dat HBO studenten als “volwaardige” teamleden kunnen meewerken in de uitvoering. Het geeft de studenten de mogelijkheid om te werken aan hun professionele ontwikkeling, de valkuilen te ontdekken en zich te vormen voor hun toekomstige vakgebied.

Met AVANS Hogeschool zijn daar concrete afspraken over gemaakt.

De Stichting is ook vertegenwoordigd in de Werkveld Advies Raad van Avans Hogeschool te Breda.

Snuffelstages

In sommige gevallen vragen scholen om de mogelijkheden voor snuffelstages. Dit zijn korte momenten, soms slechts een ochtend of middag waarop één of meerdere studenten kennis komen maken met het werkveld, de activiteit of de organisatie.

12.1 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

- ✓ 1 MBO student Sociale studies Vitalis College, volgt haar derdejaars stage;
- ✓ 1 Niveau 3 student, Vitalis College volgt haar praktijkstage;
- ✓ 2 HBO 3^e jaar studenten Sociale studies Avans Hogeschool, voert haar 2 jaar durende stage bij ons uit.
- ✓ 1 HBO stagiaire Hoge School Amsterdam voert haar 2^e jaars stage bij ons uit
- ✓ MBO administratieve stagiaire heeft haar eind stage bij ons uitgevoerd.

13.Zorg en diensten netwerken

In navolging van het project Zorg & Dienstennetwerk Achtmaal, wat tot doel had om ouderen en zorgbehoevenden op een snelle manier zorg en diensten te leveren, heeft SWZ samen met diverse partijen in 2013 allerlei varianten uitgetest. Soms hebben de samenwerking een naam zoals schakelnetwerk en in andere gevallen niet.

Zoals al beschreven in de eindevaluatie van het project Achtmaal waren een aantal punten van essentieel belang te weten:

- ✓ Professionals die elkaar, laagdrempelig en snel kunnen vinden;
- ✓ Efficiëntie met betrekking tot de uitvoering. Hierbij hoort ook het delen van informatie.
- ✓ Het koppelen van informele en formele zorg;
- ✓ Organisatieoverstijgende samenwerking in verband met kostenbesparingen

Terugkijkend op het afgelopen jaar kan het volgende worden gesteld:

- ✓ Welke naam het ook draagt professionals hebben het afgelopen jaar elkaar kunnen vinden in het belang van de zorg, ondersteuning en dienstverlening aan de inwoners/cliënten.
- ✓ Ook in sommige gevallen weten de burgers de professionals te vinden inzake de zorg, ondersteuning en dienstverlening aan de inwoners/cliënten (voor zichzelf of voor een ander)
- ✓ Het kennen en gekend worden zorg voor een efficiëntere dienstverlening.

In afwachting van de nieuwe structuren vanaf 2015 zal bovenstaande zeker nog een tijd blijven functioneren. Sterker nog SWZ is van mening dat deze laagdrempelige manier van samenwerking verder uitbreid dient te worden.

14. Boodschappen Plus Bus (BPB)

Er wordt door de gemeente Zundert geen subsidie vertrekt voor deze dienst. Wel is in de prestatieafspraken opgenomen dat SWZ 4 uur per week van de beschikbare uren mag gebruiken voor de BPB. Deze uren zijn vooral directie/management uren die ervoor moeten zorgen dat de bus beschikbaar blijft op de langere termijn voor de inwoners van Zundert.

De wijze waarop de BPB organiseert en produceert betreft een mix van welzijns- en bedrijfsmatige elementen. De aansturing, de collegialiteit en de dienstverlening aan klanten, terwijl de financiering en het overschrijden van intern vastgestelde kaders, indien nodig, een zakelijke benadering kennen. De BPB levert strijd voor erkenning en honorering van het product. Het belang en het effect van de dienstverlening voor de doelgroep en maatschappij, vertaalt zich tot dusver in zeer beperkte overheidssteun. Productfinanciering is in de Welzijnsector een veelbesproken onderwerp, maar wordt vooralsnog niet toegepast. Het ontwikkelen en financieren van het relatief nieuwe BPB concept vraagt om een enorme inspanning en een groot incasseringsvermogen. Het financieren wordt bemoeilijkt doordat de doelgroep doorgaans niet financieel draagkrachtig is om de werkelijke kostprijs te betalen en "begeleiding" als product binnen de regels en wetten van de overheid beperkt geïmplementeerd is en gehonoreerd wordt.

Het hoofddoel van de BPB betreft het bestrijden van eenzaamheid van ouderen en mindervaliden. Hoe belangrijk het ook is om je te kunnen voorzien van de dagelijkse boodschappen, alle diensten staan in het teken van de doelstelling en worden opgevat als middel om te komen tot vermindering van eenzaamheid. Door de jaren heen is het bieden van begeleiding met vervoer bij het doen van de dagelijkse boodschappen uitgegroeid tot begeleiding bieden bij alle activiteiten die hulpbehoevende ouderen wensen te ondernemen.

De BPB maakt voor de uitvoering van de dienstverlening veelvuldig gebruik van vervoermiddelen, maar is geen vervoerbedrijf. De diensten worden uitgevoerd door vrijwilligers en betaalde medewerkers met een minimum inkomen (met gebruik van regelingen voor gesubsidieerde arbeid), met de missie om op een vriendelijke, respect- en aandachtvolle wijze diensten te leveren.

Alhoewel SWZ van mening is dat de BPB in de uitvoering een integraal onderdeel van haar dienstverlening is, stelt men ook dat de exploitatie onafhankelijk moet zijn.

De exploitatie mag niet ten koste gaan van andere uitvoerende taken of financieringen. SWZ heeft dan ook gekozen voor een duidelijke financiële scheiding en verantwoording tussen het reguliere werk en de BPB.

In haar visie en beleid gaat SWZ er vanuit dat de BPB een kostendekkende exploitatie is. Voor de financiering zijn op diverse manieren sponsors gezocht. Het aantrekken van sponsors blijft een aandachtspunt tijdens de gehele exploitatie.

Omdat SWZ duidelijk onderscheid maakt tussen reguliere taken en geldstromen en de exploitatie van de BPB, zorg SWZ ook voor afbakening van deze geldstromen. De geldstromen van de BPB zijn onontvreemdbaar van de BPB. Jaarlijkse overschotten van de exploitatie worden doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Tevens worden er reserveringen gemaakt voor de aanschaf van de bus.

De bus is op 1 februari 2013 operationeel in gebruik genomen en was dus eind 2014 een kleine 2 jaar operationeel.

SWZ maakt een separaat jaarverslag van de BPB welke zal wordt aangeboden aan de sponsors.

14.1 Cijfers

In 2014 werd er de navolgende inzet gepleegd:

De BPB heeft gereden tussen 1 januari tot en met 31 december.

2391 Deelnemers vervoerd

2300 vrijwilligersuren

Doel

1651 Recreatieve doeleinden

356 Uitstapje lokaal/regionaal

150 Boodschappen

133 Medisch

101 Overige

De BPB heeft 9 vaste chauffeurs en begeleiders.

Sponsors

Ook in 2014 heeft SWZ diverse sponsors weten te contracteren die op dit moment gezamenlijk ervoor zorgen (financiële bijdrages geborgd door contracten) dat de exploitatie tot halverwege het 5^e jaar is afgedekt.

Daarnaast heeft SWZ een aantal toeleveranciers weten te bewegen om flinke korting te geven op hun diensten en/of leveringen in relatie tot de BPB.

15. Overlegvormen en overige samenwerking

15.1 Overleg

SWZ heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan diverse overlegvormen binnen en buiten de gemeente Zundert. De overleggen zijn globaal op te delen in strategisch/tactisch en tactisch/operationeel. De overleggen die direct betrekking hadden op de transitie AWBZ en de daaruit volgende overleggen inzake samenwerking in de uitvoering hebben heel wat manuren gekost.

Strategisch

Deze overleggen op directie/managementniveau betroffen vooral zaken die betrekking hadden op verantwoording, structurele samenwerking, visie en toekomst. Het laatste vooral gericht op de transitie AWBZ.

Partners is deze overleggen waren: Gemeente, Surplus, Thebe, Avoord, GGD, GGz, „Amarant,

Tactisch/operationeel

Deze overleggen zijn vooral gericht op de uitvoering en vinden plaats op de werkvloer en hebben als doel efficiëntie en kwaliteit van de zorg/ dienstverlening (dus ook casuïstiek) aan de cliënt/inwoner. De partners zijn breed, hieronder slechts de meest voorkomende:

Gemeente, Avoord, Amarant, GGD, GGz,, Surplus, Huisartsen, Loket Elz, Fysiotherapeuten, politie, CJG, Thebe

Naast de al eerder genoemde overleggen neemt of nam SWZ deel aan: stuurgroep Alzheimer café, Werkveld Adies Raad Avans Hogeschool, regionaal VIP overleg, stuurgroep vrijwilligerskrant Zundert,

15.2 Samenwerkingen

Swz neemt deel aan:

- ✓ Alzheimercafe operationeel;
- ✓ Alzheimercafe stuurgroep;
- ✓ Vrijwilligersmarkt;
- ✓ Charitas overleg;

16.Sponsors

Vele sponsors hebben het afgelopen jaar de projecten van SWZ ondersteund. Soms ging het om kleine ondersteuning direct gerelateerd aan deelnemers/deelnemer of een activiteit in andere gevallen ging het om aanschaf van materialen of donaties voor de Boodschappen Plus Bus.

Donaties:

- ✓ Structureel voor de Boodschappen Plus Bus door diverse sponsors;
- ✓ Aanschaf nieuwe laptops en Ipads voor de computertrainingen;
- ✓ Cursus Netwerkcoach;
- ✓ Dag van de Mantelzorg;
- ✓ Materialen voor diverse activiteiten
- ✓ Het Kerstdiner.

Zonder deze bijdrage van sponsors hadden vele van de activiteiten niet plaatsgevonden of anders ingevuld geworden.

17. De toekomst

2014 was een jaar van beweging. Als organisatie moesten we wennen aan alles wat om ons heen veranderde en toch gewoon ons normale werk blijven doen.

En dat alles in een tijd van transitie en transformatie. We hebben samen gemerkt dat veranderingen energie kosten, maar vooral ook veel energie geven. 2014 was ook een jaar van mooie projecten, samenwerken met nieuwe collega's en samenwerken met fijne partners.

Er zijn grote stappen gezet en er is mooi werk geleverd waar we trots op zijn!

In 2015 gaan we door op de ingeslagen weg. Met SWZ als lokale welzijnsstichting die staat voor: preventief, lokaal, verbindend, ondersteunend. Als ondernemende welzijnsexpert zonder winstoogmerk zijn we betrokken, van visie tot uitvoering. Iedereen mag van ons verwachten dat wij vernieuwing brengen in het sociale domein. Het op de achtergrond ondersteunen en versterken van inwoner en burgerinitiatief staat hierbij centraal.

Zoals al gezegd, het was een druk jaar, voor onze medewerkers, vrijwilligers en natuurlijk onze samenwerkingspartners. Het ging niet allemaal van een leidendakje, er werden fouten gemaakt, er was soms frustratie en spanning, maar we hebben het er met z'n allen ondanks dat gestaan voor waar we voor zijn: onze cliënten. We hebben zeker het maximaal haalbare gegeven en misschien zelfs wel een beetje meer.

Dan zou je nu eigenlijk moeten afsluiten met iets als: Volgend jaar wordt het beter. Maar dat is een utopie.

In het laatste kwartaal van 2014 werd duidelijk wat koers in 2015 zou worden. Simpelweg een scheidslijn tussen maatwerk en voorliggend veld in zorg, welzijn en ondersteuning. Er werd een sociaal team opgericht waarin SWZ een van de spelers is. Dit team moet vooral tegemoet gaan komen aan de zorg, ondersteuning en welzijnsvragen die de inwoner van Zundert heeft. Makkelijk toch, zou je zeggen. Duidelijk en heldere lijnen.

Helaas is dat volgens mij niet zo. 2015 wordt een pittig jaar. Iedereen, inclusief de burgers, zullen moeten wennen aan "het nieuwe" en al wat daarbij hoort. Het zal wennen zijn, zoeken naar de mogelijkheden en kansen maar zeker zullen we ook tegen onoverkomelijkheden aan lopen. En op die momenten hebben we elkaar als nodig professionals en zeker ook de vrijwilligers. . We zullen inventief, oplossend en adviserend moeten zijn naar gemeente en burger om toch aan de toekomst te werken.

De uitdagingen zijn er, de professionals, vrijwilligers en burgers zijn er ook dus: Laten we de verbindingen gaan maken die de nieuwe welzijn en participatiesamenleving van ons vraagt. Het zal gaan zorgen voor nieuwe zienswijzen op de uitvoering en de beleving van burger en professionals zal veranderen. Niet te vergeten wordt er een nieuwe toekomst gecreëerd waarbij meer gevraagd wordt van het individu en diens directe omgeving.

En dat laatste wordt voor hen spannend, maar dat geeft niet want dan zijn wij er om een steuntje in de rug te geven.